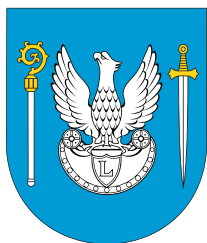

Powiat
Legionowski

25
-lecie
POWIATU LEGIONOWSKIEGO

25
-lecie
POWIATU LEGIONOWSKIEGO

Powiat
Legionowski

Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Legionowie
ul. Gen. Władysława Sikorskiego 11, 05-119 Legionowo
Wydział Kultury i Promocji
www.powiat-legionowski.pl
e-mail: promocja@powiat-legionowski.pl

Opracowanie graficzne i skład: Agnieszka Matusiak-Ziółkowska

Redakcja i korekta: Kalina Babecka

Wszystkie prawa zastrzeżone

Wydanie pierwsze 2023 r.

Egzemplarz bezpłatny

ISBN: 978-83-951739-9-8

Reforma administracyjna i powstanie Powiatu Legionowskiego

Tradycje historyczne powiatów w Polsce

Powiaty w Polsce mają długi rodowód. Wywodzą się z XIII-wiecznych kasztelani, zarządy którymi objęli – ustanowieni na wzór czeski – starostowie. Jako jednostka podziału terytorialnego powiat pojawił się dopiero w wieku XIV. Natomiast w XV w. ukształtowała się administracyjno-terytorialna struktura kraju oparta na wyodrębnionych województwach, ziemiach i powiatach. Podział taki przetrwał do upadku Rzeczypospolitej w 1795 roku. Powiaty funkcjonowały na ziemiach polskich pod zaborem rosyjskim do wybuchu I wojny światowej. W odrodzonym państwie polskim – na mocy konstytucji z 17 marca 1921 r. – podzielono kraj na województwa, powiaty oraz gminy. Na terenie II RP wyodrębniono 264 powiaty. Szczegółowe przepisy dotyczące funkcjonowania władz powiatowych zawierała ustawa z 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego.

Ogłoszony pod koniec II wojny światowej, 22 lipca 1944 r., Manifest Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego zapowiadał utworzenie władzy lokalnej na szczeblach województwa, powiatu, miasta i gminy. Reaktywacja samorządu nastąpiła na podstawie dekretu PKWN z 23 listopada 1944 roku. Po zakończeniu wojny przywrócono trójstopniowy model podziału administracyjnego (województwa, powiaty, gminy). W latach 50. było w Polsce 17 województw, 391 powiatów i ok. 4 200 gromad. W tym czasie Legionowo pozostawało w granicach powiatu nowodworskiego.

W 1975 roku zlikwidowano powiaty, określane jako pośrednie ogniwo podziału terytorialnego, a kompetencje organów powiatowych przekazano jednostkom stopnia podstawowego (naczelnicy gmin i prezydenci miast). W ocenie Jerzego Stępnia (wiceministra spraw wewnętrznych i administracji w rządzie Jerzego Buzka) likwidacja powiatów była niekonsekwentna. Zlikwidowano bowiem struktury polityczne powiatu (powiatowe rady narodowe, komitety powiatowe Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej), a pozostawiono liczne jednostki administracji, zmieniając jedynie nazwę z powiatowych na rejonowe.

Działania zmierzające do reaktywowania powiatów

Przemiany polityczno-społeczne w Polsce w latach 80. i 90. XX wieku zainicjowały dyskusję na temat przyszłego ładu społeczno-politycznego. O konieczności reaktywacji autentycznego samorządu terytorialnego w Polsce zaczęto wyraźnie mówić już w połowie 1980 roku. Rozpatrywano wówczas dwie koncepcje: nawiązanie do samorządu terytorialnego w klasycznym ujęciu albo wprowadzenie modyfikacji w dotychczasowym systemie rad narodowych. Zwolennicy klasycznej doktryny prawa publicznego uważali, że samorząd terytorialny to nie tylko zdecentralizowanie administracji państwowej i oddanie jej w ręce organów władzy lokalnej, lecz przede wszystkim uspołecznienie władzy lokalnej i upodmiotowienie lokalnej społeczności.

Podstawowe założenia planowanej reformy samorządu terytorialnego przygotowano w 1981 roku. Podkreślano, że działający w Polsce samorząd terytorialny nie funkcjonuje jako instytucja prawno-ustrojowa. W ówczesnych realiach politycznych władze i organy przedstawicielskie pochodziły z nominacji, zamiast wyłaniania drogą demokratycznych wyborów. Ponadto pozbawione były

*Posiedzenie Rady Ministrów. Od lewej: rzecznik prasowy rządu Małgorzata Niezabitowska, pełnomocnik rządu ds. reformy samorządu terytorialnego Jerzy Regulski i minister edukacji narodowej Henryk Samsonowicz. Październik 1990 r.
Fot. PAP/D. Kwiatkowski*

prawa głosu w istotnych sprawach społecznych, ekonomicznych i przestrzennych swego terenu, co powodowało, że społeczeństwa lokalne nie miały wpływu na decyzje dotyczące rozwoju miast i wsi. Było więc jasne, że samorząd terytorialny musi ulec rzeczywistej demokratyzacji.

Postulat stworzenia samorządu terytorialnego wybrzmiewał coraz wyraźniej w programach środowisk opozycyjnych. Przy Komitecie Obywatelskim, działającym przy przewodniczącym NSZZ „Solidarność”, powołano odrębną komisję samorządową. Jej zadaniem było przygotowanie płaszczyzny do negocjacji z władzami.

Problematyka samorządowa znalazła się ostatecznie w programie obrad „Okrągłego Stołu” (6 lutego – 5 kwietnia 1989 r.). Powstał zespół samorządowy pod przewodnictwem Jerzego Regulskiego. Wspierało go grono ekspertów. Dyskusje przy „Okrągłym Stole” stanowiły nowy i niezwykle ważny etap w procesie odbudowy samorządu. W dniu 29 lipca 1989 r. uchwałę o podjęciu inicjatywy ustawodawczej podjął Senat. Powołano senacką Komisję Samorządu Terytorialnego, składającą się z osób wchodzących w skład Społecznej Rady Legislacyjnej przy NSZZ „Solidarność”. Przewodniczył jej Jerzy Regulski, Pełnomocnik Rządu do Spraw Reformy Samorządu Terytorialnego.

Na początku lat 90. powołano dwa zespoły: ds. Opracowania Koncepcji Zmian Terytorialnych Państwa oraz ds. Reformy Administracji Państwowej. Efektem ich prac był zarys koncepcji reformy powiatowej i wojewódzkiej. W rezultacie działań realizowanych na różnych płaszczyznach udało się podjąć temat wprowadzenia samorządu powiatowego do struktury państwa, co stanowiło przełom w procesie decentralizacji władzy publicznej.

Proces reaktywowania powiatów był jednak długotrwały. W latach 1991–1993 (rządy Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jana Olszewskiego i Hanny Suchockiej) na różnych szczeblach administracji rządowej podejmowano dyskusję dotyczącą odtworzenia powiatów. Toczyła się ona w kręgach związanych z Krajowym Sejmikiem Samorządu Terytorialnego. Idea restytucji powiatów coraz mocniej była też obecna w dyskusjach stowarzyszeń samorządowych.

W latach 1992–1993 zagadnienia te stanowiły przedmiot pracy Zespołu do Spraw Reorganizacji Administracji Publicznej. Niestety, wypracowane projekty ustaw zostały wycofane z Sejmu i długo jeszcze nie wyszły poza opracowania koncepcyjne.

W gabinecie Hanny Suchockiej powołano Pełnomocnika Rządu ds. Reformy Administracji Publicznej, którym został Michał Kulesza. Powstał wtedy dokument zatytułowany Założenia i kierunki reformy administracji publicznej, w którym skoncentrowano się na reformie powiatowej oraz kwestii regionalizacji. Zainicjowanie prac nad odrodzeniem powiatów było bardzo ważne. Pierwszym krokiem było przygotowanie mapy powiatów, potem pojawiły się projekty około 100 ustaw dotyczących wprowadzenia struktury powiatowej, uzgodnionych z przedstawicielami samorządu terytorialnego. Do kwestii odrodzenia powiatów odnosiły się zapisy w programie wyborczym Unii Demokratycznej z 1993 roku. Postulowano w nim wprowadzenie samorządu powiatowego, który byłby w stanie przejąć zadania publiczne znacznie przerastające możliwości gmin, a jednocześnie – przy przemyślanym podziale terytorialnym – zagwarantować swój lokalny charakter.

W okresie rządów lewicowo-ludowych (po wyborach parlamentarnych 19 września 1993 r.) nastąpił etap wyraźnego spowolnienia działań, co było efektem decyzji podjętych przez polityków PSL o odłożeniu reformy administracyjnej. Zdaniem premiera Waldemara Pawlaka koncepcja powiatów nie była jeszcze w pełni przygotowana. Sprawa restytuowania powiatów była natomiast obecna w programie polityków lewicy. Ubiegający się o urząd Prezydenta RP Aleksander Kwaśniewski był zdania, że należy dokonać decentralizacji kompetencji administracji publicznej poprzez stworzenie drugiego szczebla samorządu (czyli powiatów), przy czym miały tam zostać przekazane kompetencje z urzędów wojewódzkich, a nie gminnych.

Zmianę przyniósł czas rządu Jerzego Buzka, który był przekonany o konieczności przeprowadzenia reformy administracji terenowej i wprowadzenia samorządności na szczeblu powiatu oraz woje-

wództwa. Powołano Pełnomocnika Rządu ds. Reform Ustrojowych Państwa, którego zadaniem było przygotowanie koncepcji reform ustrojowych państwa, a przede wszystkim koordynowanie prac mających na celu przebudowę struktur organizacyjnych administracji publicznej oraz wypracowanie zasad jej funkcjonowania. W lutym 1998 r. powołano Radę ds. Reform Ustrojowych Państwa przy Prezesie Rady Ministrów pod przewodnictwem Jerzego Regulskiego. W kręgach rządowych ścierały się jednak różne opinie, przy czym nie brakowało przeciwników reformy, ponadto wielu polityków postulowało zmniejszenie planowanej liczby powiatów. Widoczne było społeczne zainteresowanie reformą samorządu. Pojawiające się w prasie lokalnej artykuły dowodziły istnienia silnych więzów wspólnotowych, poczucia tożsamości lokalnej. Podejmowano inicjatywy zbierania podpisów pod petycjami, organizowano spotkania, wysyłało delegacje do władz. Równolegle toczyły się dyskusje na temat potrzeby trzyszczeblowej organizacji terytorialnej kraju oraz liczby powiatów.

Przy tworzeniu mapy powiatowej planowano uwzględnić pięć zasadniczych kwestii: akceptację społeczności lokalnych reprezentowanych przez organizacje formalne, kryterium geograficzne oraz historyczno-kulturowe, potencjał instytucjonalny użyteczności publicznej, a w nieco mniejszym stopniu kryterium gospodarcze. Uznano bowiem, iż ze względu na zbyt duże różnice w poziomie potencjału gospodarczego nie byłoby możliwe stworzenie sieci powiatów na podstawie kryterium samowystarczalności finansowej. Przy ostatecznym określaniu kształtu powiatów opierano się na wskazaniach zawartych w art. 15 Konstytucji: więzy tożsamościowe i akceptacja proponowanego podziału przez społeczność lokalną, instytucjonalna zdolność do wykonywania ponadgminnych zadań publicznych na rzecz miasta i okolicznych gmin oraz wielkość jednostki powiatowej.

Wypracowywaniu kształtu reformy towarzyszyły konsultacje ze środowiskiem samorządowym oraz z grupami społecznymi. Nawiązano do doświadczeń sprzed 1975 roku, czyli do wcześniejszej mapy powiatów, starając się – poza nielicznymi wyjątkami – lokować siedziby powiatów w dawnych ośrodkach powiatowych. Zwracano uwagę na potencjał ekonomiczny danego terenu, mając na uwadze fakt, że część dochodów samorządu powiatowego stanowić ma ich udział w podatkach ogólnopństwowych (PIT i CIT). Uwzględniano istniejącą w tych miejscowościach rejonową infrastrukturę administracyjną (sądy, prokuratura, urzędy skarbowe, policja, straż pożarna, inspektoraty sanitarne, biura pracy, ZUS, placówki służby zdrowia, oświata szczebla ponadpodstawowego).

W sprawie reformy administracyjnej dotyczącej powiatów opracowany został projekt poselski wzorowany na opracowaniu przygotowanym przez Karola Podgórskiego, współtwórcę ustawy o samorządzie terytorialnym z 1990 roku. Mapę z uwzględnieniem ośrodków powiatowych przygotował Piotr Kielak. Przy tworzeniu powiatów stosowano zasadę: 5 gmin w obrębie powiatu, min. 10 tys. mieszkańców w mieście planowanym na stolicę powiatu, nie mniej niż 50 tys. mieszkańców powiatu. Ważnym kryterium podziału terytorium państwa na powiaty były więzi kulturowe wynikające z tradycji historycznej.

Ostatni etap wprowadzenia reformy samorządowej rozpoczął się po wyborach parlamentarnych jesienią 1997 roku. Do Sejmu trafił poselski projekt ustawy o samorządzie powiatowym i wojewódzkim. Pracę zainicjowały zespoły kompetencyjne, mające za zadanie opracowanie zakresu zadań i kompetencji samorządów powiatowych i wojewódzkich.

Czy widać tu powiat?

W Legionowie mają swoje siedziby wszystkie instytucje potrzebne do utworzenia tu powiatu. Żeby jednak tak się stało, potrzebna jest obywatelska akcja i nacisk na warszawskich urzędników.

Instytucja	Teren działania	Powsta- nia	Prrowadzona przez	Legio- nowo	Serock	Nie- poręt	Wiel- szew	Jab- łonna	Uwagi
1. Urząd Rejonowy		1990		+	+	+	+	+	
2. Komenda Rejonowa Policji				+	+	+	+	+	
3. Sąd Rejonowy		1997		+	+	+	+	+	
4. Prokuratura Rejonowa		1997		+	+	+	+	+	
5. Urząd Skarbowy		1994		+	+	+	+	+	
6. Rejonowy Urząd Pracy		1990		+	+	+	+	+	
7. Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej				+	+	+	+	+	
8. Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej		1983		+	+	+	+	+	
9. Zakład Ubezpieczeń Społecznych				+	+	+	+	+	
10. Rejon Energetyczny				+	+	+	+	+	
11. Rejon Telekomunikacji Polskiej S.A.				+	+	+	+	+	
12. MOZG Rozdzielnia Legionowo				+	+	+	+	+	
13. Szkoły średnie				+	+	+	+	+	
14. Szkoła Specjalna			gminę	+	+	+	+	+	
15. Noclegownia dla Bezdomnych			gminę	+	+	+	+	+	
16. Dom Pomocy Społecznej			gminę/Caritas	+	+	+	+	+	
17. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna			gminę	+	+	+	+	+	
18. Poradnia Logopedyczna				+	+	+	+	+	
19. Warsztat Terapii Zajęciowej		1996		+	+	+	+	+	
20. Zakład Komunikacji Lokalnej		1991	gminę	+	+	+	+	+	
21. Rejonowe Kolegium ds Wykroczeń				+	+	+	+	+	
22. Przedsiębiorstwo Wodno - Kanalizacyjne		1994	gminę	+	+	+	+	+	Zmiana Ekielwa
23. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej		1994	gminę	+			+	+	

■ Zasięg terytorialny instytucji administracyjnych z siedzibą w Legionowie.

Kiedy w 1993 roku rząd po raz pierwszy przygotował projekt reformy powiatowej, przedstawił listę 26 instytucji, które muszą znajdować się w siedzibie starostwa. W Legionowie było ich 12. Przez ostatnie cztery lata przybyło kolejnych 13.

– To było główne zadanie, jakie sobie postawiliśmy – mówi prezy-

dent Legionowa Andrzej Kicman. – Wiedzieliśmy, że musimy mieć w mieście Sąd, Prokuraturę, Urząd Skarbowy itd. Zabyć stać się centrum administracyjnym i nie tylko. To się udało. Dziś brakuje tu tylko szpitala. Brakuje w cudzoziemiu, bo właściwie nie jest nam niezbędny. Wygodniejsze i korzystniejsze dla naszych mieszkańców jest takie

rozwiązanie, że gmina czy powiat podpisuje z różnymi szpitalami umowy na wykonywanie różnych usług. Daje nam to możliwość wyboru najlepszych ofert.

Legionowskie instytucje obsługują okolice gminy (patrz - tabela), jednak z projektów przedstawianych przez Departament Administracji Publicznej wynika, że nasze gminy mają być włączone do tzw. powiatu Warszawa - Wschód: Serock, według tego pomysłu, byłby w jednym powiecie z Halinowem czy Sulejówkiem. Autorzy projektu nie wyjaśniają, co zamierzają zrobić z istniejącymi już, naturalnymi związkami Serocka, Nieporętu, Wieliszewa i Jabłonną z Legionowem. Nie wiadomo też, gdzie mieszkańcy dzisiejszego legionowskiego Rejonu Administracji Rządowej korzystał będą z usług urzędów i instytucji, które dziś znajdują się „za miedzą”.

I lutego zawiązał się Społeczny Komitet na Rzecz Utworzenia Powiatu w Legionowie. Powołali go m. in.: Mariusz Błaszczak, Andrzej Kicman, Paweł Kozera, Wojciech Topczewski, Kazimierz Płaciszewski, Bonifacy Bąk, Roman Smogorzewski, Ligia Urniaż-Grabowska, Tadeusz Grzywacz, Jarosław

Kopecz, Przemysław Kielczewski, Jarosław Kalinowski, Ludwik Kocłowski, Zenon Durka.

– Potrzebny jest nacisk na autorów podziału administracyjnego, uświadomienie im, że powiat w Legionowie to rzecz naturalna, że mamy poparcie mieszkańców naszego rejonu – mówi Mariusz Błaszczak, rzecznik prasowy UM w Legionowie. – Od czwartku (5 II), w kancelarii Urzędu Miejskiego (na parterie budynku przy ul. Piłsudskiego) będzie można składać podpisy pod petycją do władz państwowych z żądaniem utworzenia starostwa w naszym mieście. Zwracamy się do wszystkich mieszkańców Legionowa, Wieliszewa, Nieporętu i Jabłonną o poparcie. Formuła Komitetu i lista jego członków są otwarte. Dlatego wszystkich, którzy czują, że mogą swoim doświadczeniem i wiedzą przyczynić się do osiągnięcia naszego celu – powiatu w Legionowie, zapraszamy.

Z innego źródła dowiedzieliśmy się, że również poza komitetem rozważane są inne, bardziej radykalne środki nacisku, łącznie z pikiętą URM-u czy nawet blokadą przelotowej strefy Warszawskiej.

O powiatach czytaj też na str. 5

Robert Nowiński

Mazowieckie To i Owo
nr 6 (406), str. 1
5 lutego 1998 r.

Powstanie powiatów

Zainicjowana w 1990 r. reforma samorządowa została zakończona uchwaleniem przez Sejm ustawy z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Uzupełniono ją ustawą z 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu trójstopniowego zasadniczego podziału terytorialnego państwa. W świetle przepisów do zadań samorządu powiatowego należą: opieka społeczna, transport, ochrona środowiska, rolnictwo, leśnictwo, gospodarka wodna, gospodarka przestrzenna, porządek publiczny i bezpieczeństwo, rozwiązywanie problemów lokalnych. Powiatom mogły zostać przekazane także inne zadania publiczne. Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 sierpnia 1998 r. utworzono 373 jednostki szczebla powiatowego, w tym powiat legionowski.

Uchwalenie ustawy o samorządzie powiatowym 5 czerwca 1998 r. i wybory samorządowe 11 października 1998 r. były – jak podkreślał Ludwik Węgrzyn, prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich – „prawdziwymi kamieniami milowymi w procesie o przywrócenie wspólnotom powiatowym należnego im prawa do samodzielnego decydowania o sposobie zaspokajania swoich zbiorowych potrzeb”. Prace legislacyjne zakończyły się przyjęciem pakietu ustaw wprowadzających od 1 stycznia 1999 r. reformę administracyjną. Powróciły wtedy powiaty jako jednostki samorządu terytorialnego. Ich odrodzenie było efektem wielkiej reformy administracji publicznej. Można to niewątpliwie uznać za ogromny sukces w budowaniu nowoczesnego państwa i społeczeństwa obywatelskiego, co wpisało się w proces wprowadzania w życie zapisów Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego. Reforma dawała podstawy do stworzenia nowego ustroju terytorialnego Polski i związanego z tym przydziału kompetencji. Była też ważnym elementem budowy instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Po roku 1998 samorządom powiatowym przekazano 6 155 jednostek świadczących usługi komunalne (w tym: 4 207 placówek oświatowych, 477 placówek służby zdrowia, 718 placówek opieki społecznej).

Powrót powiatów w wyniku reformy administracyjnej z 1999 r. pozwolił na odzyskanie podmiotowości przez wspólnoty samorządowe. Znajduje to potwierdzenie w konstytucyjnym zapisie (art. 16 ust. 1 Konstytucji RP z 2 kwietnia 1997 r.) definiującym samorząd: „Mieszkańcy gminy/powiatu/województwa tworzą z mocy prawa lokalną wspólnotę samorządową”. Oznacza to, że dla realizowania zadań samorządowych niezbędna jest konstrukcja władzy przedstawicielskiej, co w praktyce skutkuje oddaniem prerogatyw niezbędnych do zaspokajania potrzeb mieszkańców danej wspólnoty w ręce organów przedstawicielskich oraz agend i instytucji samorządowych. Restytucja powiatów to niewątpliwie nawiązanie do idei „małych ojczyzn”, w których społeczeństwo stało się podmiotem, a nie przedmiotem działań.

Reforma administracji była krokiem w kierunku naprawy ustroju, pozwoliła na złamanie monopolu scentralizowanego państwa, bo instytucje samorządowe stały się ośrodkiem realizowania społecznych inicjatyw rozwojowych. Powołanie powiatów nadało ramy administracyjne i finansowe lokalnym wspólnotom, pozwoliło na ich aktywizację i przezwyciężenie wcześniejszego marazmu. Zbliżenie władzy do mieszkańców miało wpłynąć na wzrost zaufania do instytucji, pozwolić na zapewnienie sprawnego świadczenia usług i stworzyć partnera dla lokalnej przedsiębiorczości. Odbudowę samorządności terytorialnej uznać można – zdaniem Michała Kuleszy – „za jedno z najważniejszych i najbardziej udanych dzieł Trzeciej Rzeczypospolitej, utrwalających suwerenność Polski jako państwa obywatelskiego”.

Ustawa o powiatach nakładała na nie określone zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w ramach porządku i bezpieczeństwa publicznego (porządek publiczny, bezpieczeństwo mieszkańców, ochrona przeciwpożarowa, przeciwpowodziowa, obronność, zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi, wykonywanie zadań powiatowych służb, inspekcji i straży); infrastruktury technicznej (transport, drogi publiczne, gospodarka nieruchomości, utrzymanie powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej); infrastruktury społecznej (edukacja publiczna, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, wspieranie osób niepełnosprawnych, polityka prorodzinna, kultura i ochrona dóbr kultury, kultura fizyczna i turystyka, aktywizacja lokalnego rynku pracy, przeciwdziałanie bezrobociu, ochrona praw konsumenta, współpraca z organizacjami pozarządowymi); ładu przestrzennego i ekologicznego (geodezja, kartografia, zagospodarowanie przestrzenne, nadzór budowlany, rolnictwo, leśnictwo, gospodarka wodna, ochrona środowiska). Powiat może też realizować zadania z zakresu administracji rządowej.

Organem uchwałodawczym i kontrolnym powiatu jest wyłoniona w wyniku powszechnych wyborów rada powiatowa. Organem wykonawczym jest wybierany przez radę starosta oraz zarząd złożony ze starosty jako przewodniczącego, jego zastępcy i 3-5 członków. Zarząd wykonuje zadania przy pomocy starostwa powiatowego, kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych powiatu.

Narodziny powiatu legionowskiego

Powiat legionowski (pow. 391,6 km kw. i 89 375 mieszkańców w 1999 r.) był jednym z 16 nowych powiatów. Znaczna część jego obecnego obszaru – jak już wspomniano – wchodziła wcześniej

w skład ówczesnego powiatu nowodworskiego. Obowiązujący podział rodził dyskusje w środowisku lokalnym. Często pojawiały się głosy o konieczności podniesienia prestiżu Legionowa, a tym byłoby niewątpliwie uczynienie go stolicą powiatu.

Kwestia reformy administracyjnej w lokalnym wymiarze pojawiła się podczas obrad Warszawskiego Sejmiku Samorządowego (16 marca 1993 r.). Reprezentujący Legionowo Piotr Fogler (w latach 1990–1993 przewodniczący Sejmiku) w swoim wystąpieniu podkreślał, że istotą reformy powinien być nie tylko nowy podział administracyjny, ale przede wszystkim przekazanie części kompetencji władzom lokalnym. Już wówczas w kontekście postulowanego tworzenia powiatów wśród miast kandydujących do miana powiatowego wymieniane było Legionowo.

W starania o uczynienie Legionowa miastem powiatowym włączyli się działacze samorządowi, którzy – odnosząc się do planowanej reformy administracji publicznej – postulowali, aby zostało ono siedzibą przyszłego powiatu. Zarząd Miasta zobligowano do przygotowania uzasadnienia tego postulatu. Dyskusje na temat nowego podziału toczyły się na spotkaniach prezydentów, burmistrzów i wójtów województwa warszawskiego, przeważały jednak głosy o przedwczesnej i nie dość dostatecznie przygotowanej reformie.

W legionowskiej prasie lokalnej pojawiały się spekulacje dotyczące ewentualnego powiatu. Obok optymistycznych informacji były też stwierdzenia, że Legionowo straciło szansę na awans do rangi miasta powiatowego. Urzędowe informacje też były skrajnie różne, bo Legionowo jako stolica powiatu pojawiło się w pierwszej wersji projektu reformy z 25 sierpnia 1993 r., ale nie było go już w wersji drugiej.

Ruszyły podpisy

Od tygodnia zbierane są podpisy pod petycją z żądaniem utworzenia powiatu w Legionowie. To dopiero początek akcji, która ma objąć także sąsiednie gminy.

– W swoim bloku zebrałem wśród sąsiadów około czterdziestu podpisów – mówi pan **Ryszard Rabięga**. – Ludzie jak ludzie, byli i tacy, co niczego nie podpisują. Ale 90 procent sąsiadów popiera powiat w Legionowie.

Listy wystawione są w budynku Urzędu Miejskiego w kancelarii oraz we wszystkich wydziałach. Każdy interesant, a także osoba chcąca poprzeć akcję, może złożyć swój podpis. – W ciągu dwóch dni zebrałmy około dwustu podpisów – informuje pani **Krystyna Wesołowska** z Wydziału Organizacyjnego, Kadr UM. – To początek, wiele list jest w obiegu.

W niedzielę podpisy zbierano też przed kościołem „na górcie”. – Po jednym dniu mamy ich ponad siedemset – mówią organizatorzy. W najbliższą niedzielę akcja ma być prowadzona we wszystkich legionowskich świątyniach.

– Chcemy, żeby mieszkańcy mogli znaleźć naszą petycję wszędzie – powiedział jeden z koordynatorów akcji **Mariusz Błaszczak** z UM. – Dlatego będziemy wyko-

rzystywać służby miejskie, w tym komunikację lokalną. Zależy nam na poparciu mieszkańców sąsiednich gmin. Już dziś w Łąskich w legionowski powiat można „oddać kreskę” w lecznicy dla zwierząt doktora Mirosława Kado na Nowodworskiej 93.

em
Czytaj też - str. 2 i 3

Mazowieckie To i Owo
nr 8 (408), str. 1
19 lutego 1998 r.

Mazowieckie To i Owo
nr 7 (407), str. 1
12 lutego 1998 r.

POWIAT

Wedle ostatnich, nieoficjalnych, informacji, nasze miasto ma szansę stać się siedzibą starostwa. Społeczny Komitet na rzecz powołania Powiatu w Legionowie prosi mieszkańców o dalsze poparcie jego starań poprzez składanie podpisów pod petycją z żądaniem utworzenia powiatu legionowskiego. Listy wyłożone są w budynkach Urzędu Miejskiego. Trwa także zbieranie podpisów w kościołach. Być może już za tydzień będziemy mogli poinformować Państwa, że nasza wspólna akcja przyniosła pomyślny skutek. redakcja

Raczej mamy powiat

W przedstawionym 18 marca przez prof. Jerzego Siępnia rządowym projekcie nowego podziału administracyjnego kraju, wśród 310 powiatów jest także ten najbardziej nam interesujący: POWIAT LEGIONOWSKI! W jego skład wchodzi: JABLONNA, LEGIONOWO, NIEPORĘT, WIELISZEW i SEROCK.

Legionowo zostanie jednym z 36 miast powiatowych Mazowsza. Tęsiąca napisali są obecnie mieszkańców powiatów: nowoborskiego lub mazowieckiego (Nowy Dwór Mazowiecki, Nasielsk, Cieszków, Czosnów, Leoncin, Pomiechówek i Zakrzewski), wschodniowarszawskiego (Białka, Żelazka, Radoszyn, Zabki, Dłubowska, Halinów, Sołotwina, Wawda) i gminy Warszawa-Białdółka, która – jak inne gminy warszawskie – być może uzyska sama powiat.

Nasze starostwo będzie miało powierzchnię 392 km kw. i 85 tys. mieszkańców. Określenie jest projektem szlaku zaakceptowania Sejmiku i Senatu. Jak widać, liczenie z przewodniczącym Społecznego Komitetu na rzecz utworzenia Powiatu w Legionowie

z Zespołu Powie Prof. Jerzy Siępień z Zarządu Miasta i prawej widać prof. Jarosława Siępnia, odpowiedzialnego za powiatową „progrę”, czerwiec widokowie serduzo do mieszkańców Legionowa. Fot. P. K.

Zabiegi o utworzenie powiatu przybrały na sile w roku 1994. Zadawano sobie pytania, jakie miejsce w planowanej reformie przypadnie miastu. Podkreślano, że Legionowo ma prawo ubiegać się o lokalizację siedziby powiatu. Upoważniała je do tego rola w rejonie i w kraju oraz bogata tradycja samorządności lokalnej. Wybór Legionowa na jego stolicę argumentowano centralnym położeniem miasta, liczbą mieszkańców (52 tys.), lokalizacją wielu instytucji o zasięgu powiatowym oraz tradycjami historycznymi.

Za utworzeniem powiatu legionowskiego opowiedział się stanowczo prezydent Andrzej Kicman. Na spotkaniu 27 stycznia 1998 r. w Nieporęcie przedstawił projekt utworzenia wspólnego powiatu z Białotąką, Jabłonną, Nieporętem, Serockiem i Wieliszewem. 1 lutego 1998 r. powstał Społeczny Komitet na Rzecz Powołania Powiatu w Legionowie. Utworzyli go m.in.: Bonifacy Bąk, Mariusz Błaszczak, Zenon Durka, Tadeusz Grzywacz, Jarosław Kalinowski, Andrzej Kicman, Przemysław Kietczewski, Ludwik Kochowski, Jarosław Kopeć, Paweł Kozera, Kazimierz Płaciszewski, Roman Smogorzewski, Wojciech Topczewski, Ligia Urniaż-Grabowska (wybrana potem honorowym przewodniczącym Komitetu). Jego przewodniczącym został Jarosław Kalinowski, zastępcami: Bonifacy Bąk, Tadeusz Grzywacz, Wojciech Topczewski. Komitet przeprowadził akcję zbierania podpisów pod obywatelskim projektem. Zebrano ich 8 tysięcy i przekazano do kancelarii Premiera RP.

Najważniejsze dla postępu prac było podjęcie oficjalnych rozmów. Przedstawiciele władz miasta: prezydent Andrzej Kicman oraz członek Zarządu Zenon Durka 17 lutego 1998 r. spotkali się z prof. Jerzym Siępnem, podsekretarzem stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Tematem rozmów była przygotowywana przez profesora mapa powiatów. W tej sprawie prezydent i przewodniczący Społecznego Komitetu na Rzecz Powołania

Mazowieckie To i Owo
nr 13 (413), str. 1
26 marca 1998 r.

Legionowski powiat ziemski

Jeszcze dwa tygodnie temu spekulowano, czy Legionowo rzeczywiście będzie powiatem – ieh liczba miała być wyszko ograniczona. A jeśli powiatem, to jakim – grodzkim (samo miasto), czy ziemskim (miasto i kilka okolicznych gmin). Decyzja zapada w piątek, a poniedziałkowe dzinniki wydrukowały dokładne mapy starostw.

A więc – stało się. Od pół golfowych w Rajszewie do fortów w Beniaminowie, od restauracji w Pałacu Psockich w Jablonie do „Złotego Lina”, najlepszej podwarszawskiej restauracji rybnej w podseńskiej Wierzbicy, od zapory w Dehem i podmokłych łąk Skrzyszowa po piaskizyste krańce Puszczy Stupieckiej pod wyspą Czarna Struga – jeden organizm administracyjny i gospodarczy z siedzibą w Łajskach między Legionowem a Wieliszewem.

Gminy wchodzące w skład powiatu to: Jabłonna (64 km kw. i 7100 mieszkańców), Legionowo (13, 6 km kw. i 50300 mieszkańców), Serock (108, 9800), Nieporęt (100, 10000) i Wieliszew (106, 7800) W sumie starostwo ma powierzchnię 391, 6 km kw. Liczy 85 tys. mieszkańców.

Powiaty przejmą funkcje urzędów rejonowych. Na legionowskiego

starostę czeka gabinet zajmowany dziś przez kierownika UR Legionowo w budynku biurowca dawnego MKB na Łajskach. Oddano go po remoncie do użytku 9 lipca tego roku.

Rada powiatu liczyć będzie 35 radnych. Miasto Legionowo, ze względu na jego wielkość, przyszuje ok. 20 miejsc. Reszta będzie podzielona między cztery pozostałe gminy. Budzi to obawy niektórych ich przedstawicieli. W samym Legionowie nastroje są entuzjastyczne.

Wiceprezydent Legionowa Przemysław Kielczewski nie kryje zadowolonia: – Uwieliczone zostały wieloletnie starania Zarządu Miasta zmiierzające do zmiany charakteru Legionowa z sypialni Warszawy na miasto samowystarczalne, z pełną infrastrukturą pozwalającą na realizowanie wszystkich potrzeb mieszkańców. Oczywiście proces ten nie został w pełni zakończony, ale ważne jest, że zmiany dostrzeżono, w efekcie czego Rząd podjął taką a nie inną decyzję.

Utworzenie powiatu legionowskiego nobilituje, ale również zobowiązuje. Powstały możliwości rozwiązywania naszych wspólnych problemów na miejscu, bez konieczności odwoływania się do władz centralnych. Wiele nas łączy, nie od dziś mieszkańcy naszego rejonu korzystają z usług tego samego Urzędu Skarbowego, Urzędu Pracy, Komendy Rejonowej Policji czy Komendy Rejonowej Państwowej Strazy Pożarnej. Wiele również trudnych spraw przed nami, jak choćby konieczność przebudowy głównej arterii komunikacyjnej, łączącej terytoria wszystkich pięciu gmin. Mieszkańcy powstającego legionowskiego powiatu znają ten problem doskonale. Tylko od nas zależy czy wykorzystamy możliwość, jakie otrzymaliśmy.

Co myślą o legionowskim powiecie przedstawiciele samorządów lokalnych z gmin wchodzących w jego skład – str. 3

Mazowieckie To i Owo nr 47 (447), str. 1
19 listopada 1998 r.

Starosta? będzie w grudniu

Nie udało się podjąć kluczowej dla funkcjonowania powiatu decyzji o wyborze starosty. Zamiast tego powołano pełnomocnika do organizacji powiatu w Legionowie. Został nim PRZEMYSŁAW KIELCZEWSKI.

Władze wykonawcze powiatu miały być wybrane w czwartek 12 listopada. Posiedzenie trwało jednak tylko 12 minut. Wobec braku porozumienia wśród radnych AWS, będących w radzie najliczniejszą

grupą, sprawę, na wniosek Mieczysława Ruszkiego, przekożono na sobotę 14 XI. Sobota nie okazała się szczęśliwą. Radni nie potrafili przed sesją ustalić składu zarządu powiatu oraz zastępców starosty.

Główny urząd w powiecie znalazł jednak – jak się wydaje – rozsądny i mogący liczyć na większość głosów kandydatów. Wobec tego radny Kazimierz Placiszewski (AWS Legionowo) złożył wniosek formalny. Zgłaszając kandydaturę piana Przemysława Kielczewskiego na stanowisko pełnomocnika do organizacji powiatu, jako przyszłego starostę (podkreślił).

W tajnym głosowaniu za Kielczewskim opowiedzieli się 20 radnych (głównie z AWS i Zalewa Zegrzyńskiego), 12 było przeciw, trzech wstrzymało się od głosu.

Dlaczego pełnomocnik?

Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, nakazują powołanie starosty bądź pełnomocnika do 15 listopada. Gdyby to się nie udało – weszłyby w życie komisaryczny. Przemysław Kielczewski (wiceprezydent Legionowa tej i poprzedniej kadencji oraz radny powiatu) musi poza tym złożyć mandat radnego i funkcję w zarządzie miasta. Innym powodem, dla którego pozwolono go na razie tylko na tymczasową funkcję pełnomocnika, jest konieczność ustalenia wśród powiatowych koalicjantów składu zarządu. Przyzły starosta zgadzają się na niego AWS i Zalew – razem 22 głosy w 35-osobowej radzie) musi zaakceptować kandydatury ludzi, z którymi będzie współpracował.

Kielczewski ma 48 lat, ukończył Politechnikę Warszawską oraz podyplomowe studia z zakresu finansów samorządu terytorialnego na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W samorządzie pracuje od 1991 roku. Jest żonaty, ma czworo dzieci. Nie wyznaczono terminu następczej sesji rady powiatu. Mówi się, że odbędzie się ona najwcześniej w początkach grudnia.

Przemysław Kielczewski (z lewej) musi dobrać odpowiednich współpracowników. Na zdjęciu w rozmowie z przewodniczącym Rady Powiatu Legionowskiego Zenonem Dąbką. Fot. Cezary Rogala

Mamy starostę

W ostatniej chwili, we wtorek 29 grudnia 1998 roku Rada Powiatu Legionowskiego wybrała starostę. Został nim PRZEMYSŁAW KIELCZEWSKI, dotychczasowy wiceprezydent powiatowej. W tajnym głosowaniu – przepadła. – Wszystko byłoby inaczej – komentowała z zadowoleniem radna SLD.

Dopoki siedziba starostwa na Łajskach nie będzie gotowa, sesje rady odbywać się będą na zmianę w pięciu gminach naszego powiatu. Ostatnie zeszkolone posiedzenie rady miało miejsce we wspaniałym, oddanym do użytku w zeszłym roku serockim ratuszu.

Trzydziesty Serock przyjął gości, jak zawsze, z klasą. W siedzibie władz gminy, której pozostawione może nadawawiskiemu miasteczku niejedną była stolica województwa, podejmowano nas nie tylko zyczeniami burmistrza, p. Sylwe-

stra Sokołnickiego, ale też doskonałym (to też serocka tradycja) bufetem – Obruducie Państwo sprawnie, bo kuchenia czekała – zachęcił radnych gospodarz miasta, Złowiomy „na miecz” szczerzak w galarecie i nienarawskie już miesty, sładzie oraz losów długo nie dala o sobie zapomnieć.

Ala... zapodziały nam się starosta. Przemysław Kielczewski nie miał kłopotów. Za zleżoną kartą wszedł z karką do gowonania 34 radnych. 21 spośród nich oddało głos na Kielczewskiego, prze-

ciw było 10, wstrzymała się jedna osoba a dwie popsyły głos, czyniąc go nieważnym. Przedtem przegłosowano pensje starosty. Będzie wynosił 8, 5 tys. zł brutto. Radni powołali też sekretarza powiatu – p. Irenę Szymczyk oraz skarbnikę – p. Grażynę Szczubek. Mamy też wreszcie zarząd powiatu. Władze wykonawcze w naszym starostwie będą sprawować: Elżbieta Szkoła z gminy Nieporęt, Waldemar Jaroń z gminy Serock, Mirosław Kado z Łajki w gminie Wieliszew i Witold Modawowski z Chotowa, w granicach gminy Jabłonna; Pani Jolanta Koczorowska, która na swojego zastępcę zaproponował starosta, nie znalazła uznania i wystarczającej ilości radnych. Doświadczanie i wiedza (Koczorowska ma wszechstronne wykształcenie, m. in. podyplomowe studia samorządowe, jest współpracownikiem powiatowej, członkiem zarządu Związku Gmin Wępięskich, była też wójtem Gminowic), nie przemówiła do wyobraźni części opozycji. 14 osób

Przemysław Kielczewski, pierwszy Starosta Powiatu Legionowskiego. Fot. C. R.

głosowało przeciw kandydaturze p. Jolanty. Mimo, że 16 było za, nie wystarczająco to do uzyskania wymaganej w tym wypadku większości bezwzględnej (w 35-osobowej radzie wynosi ona 18 głosów). Sprawa wróci na kolejnej sesji, 8 stycznia w Legionowie.

Zeby rada powiatu mogła sprawnie funkcjonować, potrzebny jej wewnętrzny regulamin. Przygotuje go Komisja Statutowo-Regulaminowa w składzie: Krzysztof Barczyński, Grzegorz Kobański, Maria Turczyńska, Rafał Kwiatkowski i Seweryn Kosiorok.

Na sesji ujawniła się po raz pierwszy rozbieżność interesów między władzą powiatową a gminami. Dnem wypoczynkowy „Diana”, znajdujący się na terenie gminy Nieporęt, starostwo chce przeznaczyć na ośrodek rehabilitacyjny (ta sfera opieki znajduje się ustawowo w gestii powiatu). Władze Nieporętu mają w stosunku do tego obiektu własne plany.

Więcej o konflikcie – za tydzień

REFORMA SAMORZĄDOWA

Gminy, powiaty, województwa

Kto za co odpowiada

Reforma administracji terytorialnej zaczęła obowiązywać od nowego roku. Z punktu widzenia obywatela zmieniło się tylko tyle, że ze sprawami urzędowymi, które załatwialiśmy w urzędzie rejonowym lub wojewódzkim, udajemy się teraz do powiatu. Gminy wykonują te same zadania co dotychczas, województwa nie mają charakteru usługowego.

Gminy zawierają przedszkola, szkoły podstawowe, przychodnie zdrowia, miejską komunikację publiczną i chodzą o lokalne drogi i zapotrzebie w gaz, wodę, światło i ciepło. Pro-

wadzą rejestr narodzin i zgonów. Powiat administruje łmy sprawami, które przekraczają możliwości gminy. A więc prowadzi szkoły średnie i szpitale, organizuje pomoc społeczną, zwalczanie bezrobocia, dba o porządek publiczny i bezpieczeństwo. Jest odpowiedzialny za drogi międzygminne. Organizuje akcje podczas katastrof, np. podczas powodzi.

Województwo ma za zadanie dbać o rozwój regionu. Musi więc rozbudowywać infrastrukturę, pozyskiwać inwestorów i dbać o ekologię. Będzie też prowadzić szpitale specjalistyczne, szkoły wyższe, placówki naukowo-badawcze i kulturalne.

W Polsce jest prawie 2500 gmin, 373 powiaty i 16 województw.

Na czelu gminy stoi wójt, burmistrz lub prezydent (to zależy od wielkości gminy). Powiatem zarządza starosta. Będą funkcjonowały powiaty ziemskie i grodzkie. Te ostatnie to miasto-gminy, liczące ponad 100 tysięcy mieszkańców oraz wszystkie miasta województwa, które utraciły swój status w wyniku nowego podziału administracyjnego kraju.

W województwie istnieje pewien ośrodek władzy: rząd reprezentuje wojewoda, a samorząd regionalny – marszałek.

Do administracji samorządowej wybieraliśmy 11 października ubiegłego roku prawie 64 tysiące radnych: gmin, powiatów i sejmików wojewódzkich. Frekwencja przekroczyła 45 procent.

Sławomir Stalmach

Mazowieckie To i Owo nr 1 (454), str. 1
7 stycznia 1999 r.

Mazowieckie To i Owo nr 33 (433), str. 1
13 sierpnia 1998 r.

Mazowieckie To i Owo nr 1 (454), str. 5
7 stycznia 1999 r.

Powiatu w Legionowie spotkali się również z pełnomocnikiem rządu ds. reformy samorządowej ministrem Michałem Kuleszą. Andrzej Kicman rozmawiał z posłem Tadeuszem Wroną, wiceprzewodniczącym Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Można zaryzykować stwierdzenie, że aktywność legionowskiego środowiska przyniosła oczekiwane rezultaty. 18 marca 1998 r. prof. Jerzy Stępień przedstawił rządowy projekt nowego podziału administracyjnego, w którym wśród 310 planowanych powiatów był też powiat legionowski obejmujący gminy: Legionowo, Jabłonna, Nieporęt, Serock i Wieliszew. Konieczność utworzenia powiatu legionowskiego argumentował postawą lokalnych władz i lokalnej społeczności. Doceniał działania Społecznego Komitetu na Rzecz Powołania Powiatu. Uważał, że „Legionowo ciężką i widoczną pracą ostatnich lat w pełni zasłużyło sobie na nową rolę”. To zaangażowanie spowodowało zmianę koncepcji podziałów. Pierwotnie planowano bowiem utworzenie powiatu wschodnio-warszawskiego, ale ostatecznie podjęto decyzję o lokalizacji siedziby powiatu w Legionowie. Była to nobilitacja dla miasta, ale także poważne wyzwanie, bo trzeba było podjąć się rozwiązywania problemów na szczeblu lokalnym. Miał to też być sprawdzian dla miejscowej społeczności, która wykazywała duże zainteresowanie nadchodzącymi zmianami, deklarując udział w wyborach samorządowych (ok. 60%).

Rada Powiatu w Legionowie wybrana w wyborach samorządowych 11 października 1998 r. zebrała się na I sesji 5 listopada 1998 roku. Uczestniczyło w niej 35 radnych powiatowych, których wybrano po raz pierwszy w dziejach miasta i czterech ościennych gmin. Dokonano wyboru przewodniczącego (Zenon Durka) i wiceprzewodniczących (Edward Trojanowski i Józef Zajęc). Na drugiej sesji (14 listopada 1998 r.) powołano pełnomocnika do organizacji starostwa powiatowego w Legionowie, którym został Przemysław

Kiełczewski (późniejszy starosta). Jednocześnie wojewoda mazowiecki wyznaczył na swojego pełnomocnika Mariusza Błaszczaka (zastępcę kierownika Urzędu Rejonowego). Na kolejnej sesji (29 grudnia 1998 r.) wybrano starostę – został nim Przemysław Kiełczewski – oraz zarząd (Elżbieta Szkoda – gmina Nieporęt, Waldemar Jaroń – gmina Serock, Mirosław Kado – Łąjski, gmina Wieliszew, Witold Modzelewski – Chotomów, gmina Jabłonna). 25 stycznia 1999 r. radni powiatowi wybrali wicestarostę, został nim Roman Smogorzewski.

Już 26 lutego 1999 r. Rada Powiatu w Legionowie zdecydowała o przystąpieniu do organizującego się Związku Powiatów Polskich, mając świadomość, że samorządy powinny występować zbiorowo jako strona, np. w negocjacjach z rządem.

Statut Powiatu Legionowskiego został przyjęty uchwałą Rady Powiatu z dnia 30 marca 1999 r., zaś na sesji Rady Powiatu 24 czerwca 1999 r. przyjęto Regulamin Organizacyjny Starostwa Powiatowego.

dr hab. Jolanta Załęczny
prof. AFiB
Akademia im. Aleksandra Gieysztora w Pułtusku
Filia Akademii Finansów i Biznesu Vistula
Instytut Badań w Dyscyplinie Historia

Sylwester Sokolnicki
Starosta Legionowski
od 2020 roku

Przemiany społeczne i polityczne z przełomu lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku w sposób naturalny wymusiły reformę administracji. Ten „powiew wolności”, płynący ze Stoczni Gdańskiej, uruchomił proces związany z kształtowaniem władzy na poziomie lokalnym.

Przywrócenie samorządności na szczeblu gmin, a tym samym umożliwienie mieszkańcom decydowania o sprawach bezpośrednio ich dotyczących, było pierwszym krokiem w budowie Polski samorządnej. Długi i trudny proces odzyskiwania państwa i budowania jego struktur zgodnie z oczekiwaniami obywateli miał swą kontynuację w restytucji powiatów.

Wysiłkiem wielu osób, którym w tym miejscu bardzo dziękuję, na mapie Rzeczypospolitej pojawił się również powiat legionowski. Nie powstał on jednak jednego dnia poprzez zmianę kartki w kalendarzu. Był to żmudny, długotrwały i wymagający proces, w czasie którego należało wypracować szczegóły i zbudować nową rzeczywistość administracyjną. Będąc w tym czasie burmistrzem Serocka, miałem okazję obserwować radnych i kolejne zarządy powiatu niestrudzenie wypracowujących podstawy działania Powiatu Legionowskiego. Do dziś jestem pełen podziwu i wdzięczności dla

zaangażowania tych osób, gdyż nie było to łatwe, jako że brakowało wcześniejszych doświadczeń, na których można by oprzeć ówczesne rozwiązania.

W późniejszych latach radni kolejnych kadencji i zarządy Powiatu Legionowskiego prowadzili w sposób skuteczny i zrównoważony działania zorientowane na szeroko pojęty rozwój regionu. Kolejne uchwały i decyzje, podejmowane przez ostatnie ćwierć wieku aż po dzień dzisiejszy, zapewniały korzystne zmiany w obszarze edukacji, polityki społecznej, zdrowia, komunikacji, obsługi mieszkańców, kultury, sportu i wielu innych dziedzin. Proces ten trwa nieprzerwanie i przyczynia się do ciągle poprawiającej się jakości życia mieszkańców naszego regionu. Udowodniliśmy też, że dzięki jednoczeniu sił i solidarnemu działaniu potrafimy wspólnie stawić czoła nieprzewidzianym i nagłym okolicznościom. Pokazały to choćby ostatnie lata, w których musieliśmy poradzić sobie z konsekwencjami pandemii COVID-19, a zaraz po niej z następstwami wybuchu wojny w Ukrainie.

Dziś, pełniąc funkcję Starosty Legionowskiego, jestem dumny z naszego powiatu, który jest nowoczesną przestrzenią podmiejską z dużym potencjałem turystycznym, zapewniającą mieszkańcom komfortowe i bezpieczne warunki do życia, a przedsiębiorcom do prowadzenia biznesu.

Wszystkim, którzy przyczynili się do powstania powiatu legionowskiego oraz uczestniczyli w budowaniu jego tożsamości na przestrzeni lat, składam w 25. rocznicę jego powstania serdeczne podziękowania i gratulacje. Myślami jestem z tymi, których nie ma już wśród nas. To dzięki pracy i zaangażowaniu tych wszystkich osób ponad 130 tysięcy mieszkańców odnalazło u nas swoje miejsce na ziemi.

Roman Smogorzewski
Starosta Legionowski
w latach 2000-2002

Sytuację z czasów gdy rozpoczynałem pracę jako starosta, można porównać do biblijnego początku świata czy „Ziemi Obiecanej”, kiedy to na początku był chaos, a my zasadniczo nie mieliśmy nic. Natomiast były marzenia, był entuzjazm i przede wszystkim było wielu zaangażowanych ludzi, którzy mieli pomysły oraz chęci na tworzenie zupełnie nowej rzeczywistości całkowicie od zera. Na półtora piętra obecnego budynku starostwa udawało nam się tworzyć rzeczy niezwykle, ale też wymagające dużej kreatywności. Choć nie było pieniędzy ani zaplecza w postaci dziś istniejących instytucji, to mimo wszystko udawało się sprawnie zarządzać, a także realizować potrzeby mieszkańców powiatu legionowskiego.

Powiat legionowski jest miejscem szczególnym, wyróżniającym się wieloma walorami przyrodniczymi i turystycznymi, które przyciągają różnorodnych gości. A o jego wyjątkowych walorach turystycznych decydują przede wszystkim piękna przyroda, Jezioro Zegrzyńskie oraz bogata historia.

Rocznica utworzenia powiatu jest niezwykłym świętem, a także wydarzeniem lokalnej społeczności. Wzmacnia jej tożsamość oraz wyznacza kierunki działania na kolejne lata. Jest możliwo-

ścią podziękowania wszystkim, którzy codzienną pracą oraz zaangażowaniem przyczyniają się do rozwoju powiatu, a także okazją do refleksji nad perspektywami dalszej działalności.

Dlatego serdecznie gratuluję tego jubileuszu, tych osiągnięć, w których moja osoba również miała swój udział. Cieszę się, że powiaty wrosły już w nasz ustrój, w nasz porządek i nie ma nikogo, kto podważałby fakt, że są one potrzebne. Na przestrzeni tych minionych dwudziestu pięciu lat najlepiej potwierdziły to wszystkie inwestycje oraz projekty zrealizowane dla lokalnej społeczności.

Warto teraz spojrzeć w przyszłość z optymizmem i dalej rozwijać nasz piękny powiat. Wspólnie, jako społeczność, jesteśmy w stanie osiągnąć jeszcze więcej i uczynić naszą „Ziemie Obiecana” jeszcze bardziej atrakcyjną dla wszystkich, którzy tu mieszkają, a także tych, którzy odwiedzają naszą okolicę. Z pewnością Powiat Legionowski czekają nowe wyzwania, ale z zaangażowaniem, determinacją i współpracą jestem pewien, że osiągniemy sukces dla dobra wszystkich jego mieszkańców.

Zenon Durka

Przewodniczący Rady Powiatu
w Legionowie
w latach 1998-2000

Kiedy ucierały się konkrety reformy samorządu terytorialnego, której efektem było powstanie nowych jednostek administracyjnych – powiatów, byłem członkiem Zarządu Miasta Legionowo. Z tej racji uczestniczyłem wielokrotnie w rozmowach dotyczących utworzenia powiatu legionowskiego. Jego zaistnienie na nowej administracyjnej mapie Polski nie było oczywiste. Legionowo nigdy wcześniej w swej krótkiej, jak na miasto, historii nie było stolicą powiatu. Aby osiągnąć zamierzony cel – powołanie do życia naszego powiatu – trzeba było przede wszystkim utworzyć nowe instytucje, obligatoryjne dla tej jednostki samorządu, czyli sąd rejonowy, lokalny urząd skarbowy, lokalną jednostkę Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Z tymi zadaniami udało nam się uporać, ale nic jeszcze nie było przesądzone.

Nie bez znaczenia był więc lobbing we władzach centralnych, skierowany do osób, które faktycznie podejmowały decyzje, kreowały mapę nowych powiatów. Jedną z takich osób, najważniejszych w decyzyjnych strukturach państwa, był minister Jerzy Stępień. W kluczowym momencie, kiedy decyzja miała lada chwilę zapadnąć, wybraliśmy się do niego na rozstrzygającą rozmowę: ówczesny prezydent Legionowa Andrzej Kicman i ja. Przed tą rozmową

dowiedziałem się, że Jerzy Stępień jest prywatnie miłośnikiem jazzu, pasjonatem i muzykiem. Ku zaskoczeniu mojego szefa, prezydenta miasta, od tematu jazzu zacząłem konwersację z ministrem. Radośnie rozważaliśmy największe dokonania polskich i światowych jazzmanów, a prezydent patrzył na mnie zdziwiony i najwyraźniej takim obrotem rozmowy. Gdyby mógł, kopnąłby mnie pewnie pod stołem, abym skończył te wygłupy, powrócił do głównego celu naszej u ministra wizyty. Jednak zarówno ministrowi, jak i mnie rozmowa o jazzowych improwizacjach sprawiała taką przyjemność, że nie sposób było nam przerwać. Pod koniec wizyty Andrzej Kicman doszedł wreszcie do głosu i zapytał o losy legionowskiego powiatu. Okazało się, że muzyczne dygresje co najmniej nie zaszkodziły sprawie, a być może nawet jej pomogły: mieliśmy to! Minister zadeklarował, że legionowski powiat pojawi się na mapie.

Niedługo po tym spotkaniu w jego gabinecie widziałem ministra Stępnia raz jeszcze – przyjechał na organizowany przez legionowski MOK koncert w klubie festiwalowym Jazz Jamboree. Trochę pewnie z sympatii do nowo utworzonej stolicy powiatu, ale podejrzewam, że przede wszystkim ze względu na miłość do jazzu.

Leszek Smuniewski
Przewodniczący Rady Powiatu
w Legionowie
od 2018 roku

Jaki ma być powiat?

To kluczowe pytanie z pewnością towarzyszyło wszystkim zaangażowanym w tworzenie reformy administracyjnej reaktywującej powiaty. To samo pytanie zadajemy sobie dziś – 25 lat po powstaniu powiatu legionowskiego.

Odrodzony powiat definiowany jest jako lokalna wspólnota samorządowa i będąc jednostką samorządu terytorialnego, realizuje na rzecz swoich mieszkańców zadania publiczne o zasięgu ponadgminnym. Do najważniejszych z nich należą zadania oświatowe, m.in. organizacja edukacji na poziomie ponadpodstawowym, społeczne i prorodzinne – promocja i ochrona zdrowia, wspieranie rodzin i systemu pieczy zastępczej, osób niepełnosprawnych, współpraca z organizacjami pozarządowymi. Ponadto organizowanie transportu zbiorowego i utrzymanie dróg, rozwijanie kultury, wspieranie sportu, turystyki czy ochrona środowiska naturalnego. Ważnym obszarem działalności jest również szeroko rozumiane bezpieczeństwo, w tym zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, porządku publicznego, ochrony praw konsumenta czy obronności.

A jak nasz powiat wywiązuje się z realizacji swoich zadań i jak jest postrzegany przez mieszkańców? Nie da się udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie, ani nie sposób określić wszystkich kryteriów oceny. Można tu wymieniać dziesiątki zrealizowanych inwestycji, setki podjętych przedsięwzięć i inicjatyw, tysiące załatwionych spraw czy dziesiątki tysięcy obsłużonych interesantów. Jednak niewątpliwym i bezdyskusyjnym wyznacznikiem atrakcyjności naszego powiatu jest rekordowo wysoki przyrost liczby mieszkańców – od 87 tys. w 1998 r. do ponad 130 tys. w 2023 r. (150% w 25 lat!). W tej chlubnej statystyce jesteśmy w pierwszej dziesiątce powiatów w Polsce.

Ideą przyświecającą twórcom reformy było także to, aby o wymienionych wyżej sferach życia lokalnej wspólnoty decydowały władze wywodzące się z tej społeczności i zamieszkujące na jej terenie, gdyż tylko takie osoby najlepiej znają potrzeby i lokalne realia oraz zagwarantują racjonalne i zrównoważone gospodarowanie finansami publicznymi.

I tak przez 25 lat tysiące osób miały i nadal mają wpływ na tworzenie oraz rozwój naszego powiatu: przede wszystkim władze powiatu i pracownicy starostwa, kierownicy jednostek organizacyjnych wraz ze współpracownikami, podległe staroście służby, inspekcje i straże, dyrektorzy szkół z nauczycielami, lekarze, przedsiębiorcy, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, ale przede wszystkim sami mieszkańcy, którzy aktywnie włączając się w życie lokalnej społeczności, budują jej tożsamość.

Publikacja ta niech będzie symbolicznym wyrazem uznania dla wszystkich tych, którzy swoją pracą, postawą i aktywnością przyczynili się do obecnego obrazu powiatu legionowskiego, ale także zachętą dla pozostałych mieszkańców do udziału w kształtowaniu jego przyszłości.

Prezentacja Powiatu Legionowskiego

Historia ziem powiatu legionowskiego

Powiat legionowski charakteryzuje się bogatą i wielowątkową historią. Każda niemal epoka zostawiła po sobie ślady kultury materialnej. Najstarsze sięgają czasów prehistorycznych. Cmentarzyska, pozostałości osad badali na terenie powiatu archeolodzy z Państwowego Muzeum Archeologicznego. Do ciekawszych odkryć należy cmentarzysko kultury Grobów Kłoszowych w Wieliszewie. Na polu dawnego PGR archeolodzy zlokalizowali kilkadziesiąt ciałopalnych grobów, których urny zostały przykryte glinianymi kłoszami o metrowej średnicy.

Na Mazowszu osadnictwo najczęściej rozwijało się wzdłuż rzek i dlatego nad nimi powstawały pierwsze osady. Jedną z najdawniejszych jest Serock, który jednocześnie jest najstarszym miastem w powiecie legionowskim. Ta malowniczo położona miejscowość otrzymała prawa miejskie z rąk księcia mazowieckiego Janusza I już w 1417 r. Jako osada Serock znany był dużo wcześniej. Istnienie grodziska potwierdzają już XI-wieczne źródła. Właśnie w Serocku znajduje się jeden z najcenniejszych zabytków powiatu i Mazowsza – późnogotycki kościół farny, datowany na 1526 r. Na zewnętrznych murach świątyni, usytuowanej na wysokiej skarpie, można do dziś odczytać napisy wyryte nawet w XVII w. Stanowią one dużą atrakcję turystyczną powiatu.

Niewiele młodszy jest Nieporęt. Niewątpliwie na jego rozwój ogromny wpływ miało wybudowanie dworu myśliwskiego przez Zygmunta III Wazę. Dwór był ulubionym miejscem odpoczynku Wazów. Po śmierci Zygmunta gościli tu jego synowie: Władysław IV i Jan Kazimierz. Temu ostatniemu miejscowość zawdzięcza kościół,

*Pocztówka z 1905 roku przedstawiająca pałac w Jabłonii.
Fotografia ze zbiorów Jacka Szczepańskiego*

który powstał jako wotum dziękczynne po zwycięskim zakończeniu wojny ze Szwedami. Ciekawostką jest umieszczony na nim portal z czarnego marmuru przedstawiający herb Wazów.

Inną interesującą świątynią, położoną na terenie powiatu, jest kościół w Chotomowie. Parafia została tu erygowana już w średniowieczu. Najstarsze kroniki, w których jest wymieniana, pochodzą z 1387 r. Do XIX stulecia istniała tu drewniana świątynia. Obecny chotomowski kościół zaprojektował Franciszek Maria Lanci w stylu neogotyku angielskiego. Świątynię wraz z dzwonnica wzniesiono pod koniec XIX stulecia. Obok kościoła uwagę zwraca krzyż pochodzący z 1826 r. Jest on pozostałością dawnego przykościelnego cmentarza.

Najbardziej znanym zespołem parkowo-pałacowym powiatu legionowskiego jest Jabłonna. Już w 1774 r. biskup Michał Poniatowski – brat

ówczesnego króla Polski i późniejszy prymas, rozpoczął tu budowę pałacu. Jego projekt sporządził Dominik Merlini, jeden z najśłynniejszych architektów Rzeczypospolitej. Po ukończeniu prac, około 1779 r., Jabłonna rozbłysła całym swoim blaskiem modnej rezydencji. Jej uroku dodawał wspaniały park i budowle zaprojektowane przez Szymona Bogumiła Zuga – zwłaszcza romantyczna grotta. Po objęciu rezydencji przez ks. Józefa Poniatowskiego Jabłonna stała się na początku XIX stulecia miejscem zabaw „zielonych fraków”, czyli ówczesnych przyjaciół księcia Pepi.

Kolejnym właścicielem klucza Jabłonna została Anna z Tyszkiewiczów Dunin-Wąsowiczowa. To jej Jabłonna zawdzięczała wszystko to, co w najlepszym guście. Gruntowna przebudowa założenia parkowego oraz samego pałacu spowodowała, że rezydencja stała się głównym miejscem kultu narodowego księcia Józefa Poniatowskiego. Ważną rolę w przebudowie odegrał wzięty architekt Henryk Marconi, który zaprojektował pergolę oraz „ustronie bohatera”.

W tym okresie ziemie położone w rozwidleniu Wisły i Narwi zaczęły mieć ważne znaczenie militarne. Już na początku XIX w., kiedy na ziemie polskie wkroczył Napoleon oraz po powołaniu Księstwa Warszawskiego, powstał tu trójkąt obronny w oparciu o umocnienia wznoszone w Modlinie, Serocku i na warszawskiej Pradze. Napoleon bywał w wymienionych miejscowościach, gościł także w pałacu w Jabłonie. Twierdze stanowiły podstawę operacyjną do działań przeciw Rosji. Z tego okresu w Serocku zachowały się ziemne fragmenty bastionów twierdzy napoleońskiej z lat 1807-1811.

Również koniec XIX stulecia upłynął pod znakiem budownictwa militarne. Tereny dzisiejszego powiatu znalazły się w centrum Warszawskiego Rejonu Ufortyfikowanego, który wybudowali Rosjanie dla obrony inżynieryjnej zachodnich krańców carskiego

imperium. Dostrzegli oni walory obronne tych terenów i nawiązali do koncepcji Napoleona. Tym razem przeciwnikiem były Niemcy. Warszawski Rejon Umocniony wyznaczyły trzy twierdze: w Warszawie, Modlinie (wówczas Nowogiejorgijewsk) oraz w Zegrzu. Wzniesiono wówczas forty w Dębem, Beniaminowie oraz grupę forteczną w Janówku. W 1892 r. w Legionowie powstał duży kompleks koszarowy zwany „Obozem Hurki”. Koszary z charakterystycznej czerwonej cegły zbudowano także w Beniaminowie (dziś Białostrzegi) oraz w Zegrzu Północnym i Południowym. Budowle militarne przesądziły o specyfice terenów położonych na północ od Warszawy. Carskie twierdze i forty służące niegdyś zaborcy, dziś stały się atrakcją turystyczną powiatu legionowskiego. Po odzyskaniu niepodległości garnizony carskie zaczęły służyć Wojsku Polskiemu. W sierpniu 1920 r. z legionowskich koszar wyruszyły pod Radzymin pułki 10. Dywizji Piechoty, dowodzonej przez gen. L. Żeligowskiego. Przesądziły one o zwycięstwie w Bitwie Warszawskiej. W 1929 r. w Zegrzu założono słynne Centrum Wyszkożenia Łączności, z popularną podchorążówką. Wraz z okolicznymi garnizonami był to główny ośrodek szkolący polskich łącznościowców. W koszarach po drugiej stronie Narwi zaczął stacjonować 1. Batalion Telegraficzny, a w Białostrzegach II Batalion Radiotelegraficzny. Natomiast Legionowo zastąpiło z produkcji znakomitych balonów i spadochronów oraz z ośrodka szkolącego saperów kolejowych i załogi pociągów pancernych. Miejscowość, podobnie jak w carskich czasach, była dużym garnizonem wojskowym. Rozpoczęcie parcelacji dóbr przez hrabiego Maurycyego Potockiego w 1925 r. dało początek osadzie parcelacyjnej, z której z czasem wyłoniła się cywilna część miejscowości. W 1930 r. Minister Spraw Wewnętrznych powołał Gminę Legionowo, która w 1952 r. otrzymała prawa miejskie. 1 stycznia 1999 r., w wyniku reformy administracyjnej kraju, powstał Powiat Legionowski.

Opracował dr hab. Jacek Szczepański

Siedzibą Powiatu Legionowskiego od początku był budynek zlokalizowany przy ul. gen. Władysława Sikorskiego 11 w Legionowie. Wcześniej znajdowała się w nim dyrekcja Mazowieckiego Kombinatoru Budowlanego – tzw. Fabryki Domów, która produkowała wielką płytę na budowę osiedli w Legionowie. Osiedlami tymi zarządzała i zarządza nadal Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko-Własnościowa w Legionowie. Kombinat uruchomiono w 1974 r.

Powiat legionowski dziś

Położony w centralnej części Mazowsza, w bezpośrednim sąsiedztwie m. st. Warszawy, powiat legionowski, zajmujący powierzchnię 39 079 ha i liczący ponad 130 tys. mieszkańców, łączy w sobie walory nowoczesnej przestrzeni podmiejskiej ze wszystkimi atrakcjami regionu turystycznego. W jego skład wchodzi: gmina miejska Legionowo, gmina miejsko-wiejska Serock oraz trzy gminy wiejskie – Jabłonna, Nieporęt, Wieliszew. Od zachodu graniczy z po-

wiatem nowodworskim, od wschodu z wyszkowskim i wołomińskim, od północy z pułtuskim, a od południa z Warszawą.

Powiat legionowski nieustannie podlega intensywnym zmianom i przeobrażeniom, mającym na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa i komfortu. Podejmowane są liczne inwestycje drogowe i kubaturowe, dzięki którym powiat staje się miejscem jeszcze przyjaźniejszym. Duży nacisk kładziony jest także na rozwój potencjału turystycznego, drzemącego w znajdujących się na tym terenie wodach Jeziora Zegrzyńskiego, lasach i cennych zabytkach. To region ekologiczny z bogactwem dzikiej przyrody w licznych rezerwach i obszarach chronionych, na terenie którego znajdują się ponad 300 kilometrów tras rowerowych i ciekawe szlaki turystyczne. Do najważniejszych tutejszych zabytków należą XVI-wieczny kościół w Serocku, XVIII-wieczny klasycystyczny zespół pałacowy w Jabłonce, forty twierdzy w Zegrzu, XIX-wieczny zespół pałacowo-parkowy w Jadwisinie, neobarokowy kościół z 1899 r. w Woli Kiełpińskiej oraz neogotycki kościół z 1865 r. w Chotomowie.

Powiat Legionowski

- powierzchnia: 39 079 ha
- liczba mieszkańców: 130 278

Gmina Jabłonna

- powierzchnia: 6 481 ha
- liczba mieszkańców: 22 998

Miasto Legionowo

- powierzchnia: 1 354 ha
- liczba mieszkańców: 52 792

Gmina Nieporęt

- powierzchnia: 9 606 ha
- liczba mieszkańców: 17 023

Miasto i Gmina Serock

- powierzchnia: 11 025 ha
(powierzchnia miasta Serock 1 343 ha)
- liczba mieszkańców: 17 249

Gmina Wieliszew

- powierzchnia: 10 613 ha
- liczba mieszkańców: 20 216

Położenie geograficzne powiatu legionowskiego wyznacza naturalny kierunek rozwoju w obszarze turystyki. Jezioro Zegrzyńskie, które w 2023 roku obchodzi 60-lecie istnienia, to jedna z największych atrakcji regionu i popularne miejsce wypoczynku zarówno mieszkańców powiatu, jak i gości z zewnątrz, głównie z Warszawy. Posiada świetnie rozwinięte zaplecze noclegowe, konferencyjne, gastronomiczne oraz bogatą infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, umożliwiającą ciekawe i aktywne spędzenie czasu oraz uprawianie sportów wodnych przez cały rok. Władze powiatu, dostrzegając potencjał tego miejsca, od dłuższego czasu koncentrują swoje działania na jego rozwoju i popularyzacji. W celu szeroko pojętej promocji turystyki powołano Lokalną Organizację Turystyczną „Przystań w sercu Mazowsza”. W tym roku przywrócono połączenie kolejowe do Zegrza Południowego.

Oferty turystyczna, rekreacyjna i kulturalna z jednej strony charakteryzują się dużym zróżnicowaniem, a z drugiej idealnie się uzupełniają. Sukces powiatu, jako miejsca przyjaznego turystyce, ze stale rozszerzanym katalogiem możliwości w tym zakresie, jest w dużej mierze wynikiem dobrej współpracy samorządów oraz zrozumienia potrzeb osób szukających aktywnego wypoczynku i relaksu.

Znaczna część obszaru powiatu wchodzi w skład Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na jego terenie istnieje dziesięć rezerwatów przyrody: „Wąwóz Szaniawskiego”, „Zegrze”, „Jabłonna”, „Łęgi Czarnej Strugi”, „Bukowiec Jabłonowski”, „Wieliszewskie Łęgi”, „Puszcza Słupecka”, „Jadwisin”, „Ławice Kiełpińskie” oraz „Kępy Kazuńskie”.

Gospodarka na terenie powiatu legionowskiego charakteryzuje się obecnością małych i średnich przedsiębiorstw, działających głównie w sektorze usług. Funkcjonująca od 2001 r. Powiatowa Izba

Gospodarcza jest organizacją pozarządową, reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej podmiotów w zakresie ich działalności. Obecnie Izba skupia ponad 100 przedsiębiorców, którzy reprezentują niemal wszystkie branże.

Bliskość Warszawy sprawia, że większość mieszkańców Powiatu poszukuje pracy w stolicy. Tereny powiatu cieszą się jednak zainteresowaniem wśród inwestorów krajowych i zagranicznych. Swoje siedziby mają tu międzynarodowe koncerny. Powiat legionowski to idealne miejsce nie tylko do życia i odwiedzenia, ale także dla biznesu. Coraz więcej przedsiębiorców znajduje tu właściwy adres dla swojej firmy. Istotnym atutem powiatu jest także biegnąca przez jego teren droga krajowa z Warszawy, przez Ostrofękę i Łomżę, do Augustowa i dalej na Litwę.

Od samego początku Powiat Legionowski kładł duży nacisk na zaoferowanie mieszkańcom obsługi w najwyższym standardzie. W tym celu przebudowano cały parter budynku Starostwa Powiatowego w Legionowie, tworząc nowoczesne i komfortowe Biuro Obsługi Mieszkańców oraz Wydział Komunikacji. Gruntowny lifting przeszły również pomieszczenia Wydziału Architektury, a także przebudowano pawilon, w którym siedzibę znalazło Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie. Obecnie trwają prace związane z przygotowaniem dokumentacji projektowej nowego budynku starostwa. Utworzone w nim zostaną archiwum i Centrum Usług Społecznych, w którym skupione będą powiatowe instytucje świadczące usługi na rzecz mieszkańców. Ponadto od 2018 r. do 2020 r. Biuro Obsługi Mieszkańców i Wydział Komunikacji czynne były także w soboty. Starostwo było jednym z niewielu urzędów, które zdecydowały się na tak innowacyjny krok, jednak w związku z pandemią COVID-19 powrócono do systemu pracy od poniedziałku do piątku. W 2020 r. uruchomiono usługę pod nazwą

Mobilny Urzędnik, dzięki której osoby mieszkające na terenie powiatu i mające problemy z poruszaniem mogą liczyć na to, że urzędnik odwiedzi ich w domu, aby mogły załatwić swoją sprawę. To także inicjatywa nowatorska w skali kraju.

Teren powiatu jest dobrze skomunikowany dzięki transportowi kolejowemu i autobusowemu. Uzupełnia go oferta bezpłatnych linii autobusowych, w tym czterech linii uruchomionych przez Powiat Legionowski – 7 P, 8 P, 9 P i 10 P.

Szkolnictwo na terenie powiatu legionowskiego jest dobrze rozwinięte, od poziomu żłobków, poprzez przedszkola, szkoły podstawowe i ponadpodstawowe (licea ogólnokształcące, technika i szkoły branżowe). Powiat Legionowski jest organem prowadzącym dla pięciu placówek – Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Legionowie, Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława

Lema w Stanisławowie Pierwszym, Powiatowy Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Jerzego Siwińskiego w Legionowie, Powiatowy Zespół Szkół im. Włodzimierza Wolskiego w Serocku i Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Legionowie – oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Legionowie.

Aby uzupełnić ofertę w zakresie ochrony zdrowia i wyjść naprzeciw istniejącemu zapotrzebowaniu, Powiat Legionowski uruchomił w 2018 roku ambulatorium chirurgiczno-urazowe, które zapewnia mieszkańcom powiatu legionowskiego bezpłatną pomoc w nagłych wypadkach, w czasie gdy przychodnie są już zamknięte (wieczorami i w weekendy). Ponadto od 2001 r. Powiat Legionowski corocznie realizuje programy zdrowotne, w ramach których mieszkańcy mogą za darmo wykonać badania diagnostyczne i uzyskać konsultacje lekarskie. Na przestrzeni lat były to m. in. badania usg jamy brzusznej dla dzieci, kolonoskopia, mammografia, usg piersi, badania

Ambulatorium chirurgiczno-urazowe

*Od czerwca 2023 r.,
dzięki staraniom wielu podmiotów,
w tym Powiatu Legionowskiego,
kolej powróciła do Zegrza Południowego*

gruczołu krokowego oraz konsultacje psychiatryczne i psychologiczne. W ramach programów zdrowotnych realizowano także szkolenia, warsztaty i wykłady m. in. z samobadania piersi czy udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej wraz z nauką obsługi defibrylatora.

Powiat Legionowski aktywnie zaangażował się w realizację dużych i ważnych inwestycji na swoim terenie, zabiegając o nie, a następnie koordynując współpracę z inwestorami. Mowa tu m. in. o przebudowie drogi wojewódzkiej nr 61 na odcinku od Jabłonna do Zegrza Południowego (odcinek do Michałowa-Reginowa jest już przebudowany), budowie szpitala filii Wojskowego Instytutu Medycznego w Legionowie czy rewitalizacji kolei do Zegrza Południowego, a także planowanej budowie kolei Północnego Mazowsza z Zegrza Południowego do Przasnysza.

W powiecie legionowskim przeszłość spotyka się z teraźniejszością i przyszłością, a tradycja miesza z nowoczesnością. Zachowując dziedzictwo, władze powiatu odważnie patrzą w przyszłość i wychodzą naprzeciw zmieniającym się okolicznościom, zgodnie z hasłem promocyjnym chcąc dla każdego stworzyć Przystań w sercu Mazowsza.

Główne zadania powiatu

Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- edukacji publicznej
- promocji i ochrony zdrowia
- pomocy społecznej (wspierania rodziny i pieczy zastępczej)
- polityki prorodzinnej
- wspierania osób niepełnosprawnych
- polityki senioralnej
- transportu zbiorowego i dróg publicznych
- kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami
- kultury fizycznej i turystyki
- geodezji, kartografii i katastru
- gospodarki nieruchomościami
- administracji architektoniczno-budowlanej
- gospodarki wodnej
- ochrony środowiska i przyrody
- rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego
- porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli (Starosta jest zwierzchnikiem powiatowych służb, inspekcji i straży)
- ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska
- przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy
- ochrony praw konsumenta
- utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych
- obronności
- promocji powiatu

- współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

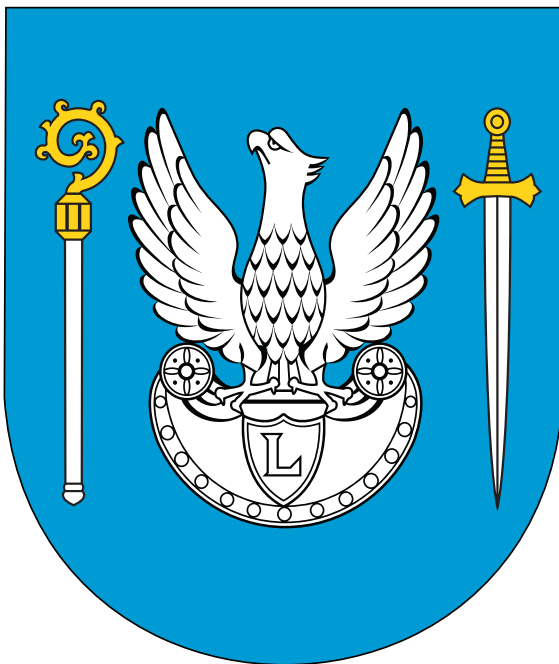
- telekomunikacji

Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży.

Herb i flaga

25 lipca 2002 r. podjęto uchwałę w sprawie uchwalenia herbu i flagi Powiatu Legionowskiego.

Herb jest głównym symbolem, znakiem reprezentacyjnym i elementem umacniającym lokalny patriotyzm, z którym utożsamia się wspólnota samorządowa. Herbem Powiatu Legionowskiego jest w polu błękitnym srebrny orzeł, według wzoru orła używanego na czapkach 1. Brygady Legionów, między srebrnym pastorałem ze złotą krzywaśnią w słupek z prawej i srebrnym mieczem ze złotą rękojeścią w słupek, ostrzem w dół z lewej. Orzeł legionowy, umieszczony w górnej części tarczy, stanowi element nawiązujący do nazwy Powiatu i jej genezy. Symbolizuje on jednocześnie miasto Legionowo. W tutejszych koszarach, począwszy od 1918 r., formowany był 1. Pułk Piechoty, który 16 stycznia 1919 r. otrzymał miano 1. Pułku Piechoty Legionów. Z inicjatywy gen. Bolesława Roi, dla upamiętnienia czynu niepodległościowego Legionów Józefa Piłsudskiego, 3 maja 1919 r. Starostwo Powiatowe Warszawskie zmieniło dotychczasową nazwę miejscowości stanowiącej załóżkę dzisiejszej stolicy Powiatu z Jabłonny Nowej na Legionowo. Należy dodać, że orzeł legionowy (mający jednakże nieco inny rysunek) jest nowym godłem tego miasta.

Figury heraldyczne umieszczone obok orła nawiązują do najstarszej historii terenów wchodzących w skład Powiatu Legionowskiego:

- Pastorał, symbolizujący władzę kościelną, nawiązuje do dziejów obecnych gmin Jabłonna i Wieliszew. Tereny wchodzące w skład gminy Jabłonna mają swoje korzenie nierozzerwalnie związane z biskupami płockimi, którym podlegały aż do roku 1774, kiedy to zostały przejęte na własność przez biskupa Michała Jerzego Poniatowskiego, późniejszego prymasa Polski. Należy tu również wskazać, że dwie główne miejscowości gminy, skupiające przeważającą część mieszkańców – Jabłonna i Chotomów, zostały loko-

wane w 1418 r. właśnie przez biskupa płockiego Jakuba z Korzkwi. Choć gmina Wieliszew składa się z terenów o nieco różniącej się historii, to jednak jej główna część wraz ze wsią Wieliszew jest również związana z władzą kościelną. Wieś Wieliszew, wzmiankowana po raz pierwszy w 1254 r., już wówczas była własnością klasztoru kanoników regularnych w Czerwińsku i pozostała nią aż do wieku XVIII. W 1745 r. Andrzej Stanisław Kostka Załuski – biskup chełmiński, kanclerz wielki koronny, opat czerwiński, podjął starania w celu uzyskania przywileju na lokację miasta.

- Miecz, symbolizujący władzę książęcą i królewską, nawiązuje do dziejów gmin Nieporęt i Serock. Serock jest najstarszą miejscowością wchodzącą w skład powiatu legionowskiego. Jej początek stanowił gród książęcy, poświęcony w 1065 r., a działający do XIII w. Prawa miejskie zostały nadane w 1417 r. przez Janusza Starszego, księcia mazowieckiego. W tym czasie Serock doświadczał intensywnego rozwoju. Po inkorporacji Mazowsza do Korony Serock stał się miastem królewskim i pozostał nim praktycznie do końca Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Również Nieporęt zawdzięcza swoje powstanie książętom mazowieckim. Lokacja wsi w ramach własności książęcej miała miejsce zapewne w XV w., choć już w 1484 r. została ona sprzedana przez Bolesława V. Na tym jednak nie kończą się związki Nieporętu z władzami państwa – w 2. połowie XVI wieku staje się on własnością królewską i pozostaje nią do czasów ostatniego z Wazów na tronie Polski. Za ich czasów powstaje drewniana rezydencja, jak również zostaje ufundowany kościół parafialny.

Herb jako całość symbolizuje, iż tereny powiatu legionowskiego składają się z dwóch porównywalnych obszarowo części: zachodniej – związanej z tradycją władzy kościelnej (biskupstwo płockie i opactwo czerwińskie – pastorał) oraz wschodniej – związanej z tradycją władzy świeckiej (książęta mazowieccy i królowie

Polski – miecz). Orzeł między pastorałem i mieczem wskazuje, iż na styku dwóch wymienionych części powstała nowa jednostka: miasto Legionowo. Warto zwrócić uwagę, że przy takim ujęciu herb Powiatu Legionowskiego stanowi jednocześnie symboliczną jego mapę.

Barwa tarczy herbowej ma charakter alegoryczny. Podstawową cechą środowiska przyrodniczego powiatu legionowskiego jest duża liczba wód powierzchniowych z Jeziorem Zegrzyńskim na czele – stąd dominującą barwą jest błękit je symbolizujący. Dodać należy również, że taki kolor tarczy występuje w herbach większości gmin wchodzących w skład powiatu (Nieporęt, Serock, Wieliszew). Koncepcja herbu została opracowana przez Grzegorza Kubalskiego, a pierwotny projekt graficzny przez Bohdana Wróblewskiego.

Flaga Powiatu Legionowskiego

Jest nią prostokątny płat tkaniny o stosunku szerokości do długości wynoszącym 5:8, zawierający na polu błękitnym dwa poziome równoległe pasy o szerokości równej $1/8$ szerokości

płata: górny biały, dolny żółty, położone w odległości $1/4$ szerokości płata, odpowiednio od jego górnej i dolnej krawędzi. Projekt flagi został opracowany zgodnie z zasadami weksylologii na podstawie projektu herbu. Autorem projektu jest Grzegorz Kubalski.

Logo Powiatu Legionowskiego

Od 2016 roku Powiat Legionowski ma nowe, obowiązujące do dziś logo. Jest ono odpowiedzią na współczesne standardy promocyjne oraz potrzebę skutecznej komunikacji z otoczeniem. Kolorystycznie zostało zsynchronizowane z herbem i flagą powiatu. Nawiązuje do najbardziej charakterystycznej części krajobrazu powiatu – leżącego w jego sercu Jeziora Zegrzyńskiego. Unikalne cechy powiatu, jakimi logo komunikuje się z odbiorcą, to spokój, bezpieczeństwo, czyste środowisko i wysoki standard życia mieszkańców. Spójne z tymi wartościami oraz misją i wizją, zapisanymi w strategii powiatu, jest hasło pozycjonujące: Powiat Legionowski – Przystań w sercu Mazowsza. Autorką projektu jest Monika Kosewska.

Powiatowy Szlak Polski Walczącej

W 2014 roku Powiat Legionowski stworzył pierwszą na Mazowszu trasę, która prowadzi turystę, skupiając jego uwagę na historii walki Polaków o niepodległość – zaczynając od okresu, w którym nasz kraj stracił wolność w wyniku rozbiorów, poprzez powstania narodowo-wyzwoleńcze, okupację hitlerowską, stalinowskie prześladowania, na zakończonej sukcesem walce NSZZ „Solidarność” o odzyskanie suwerenności kończąc.

Na Powiatowym Szlaku Polski Walczącej znajdują się 82 obiekty oraz miejsca pamięci związane z walkami o wolność Polski. Doskonałą orientację zapewnią 50 tablic informacyjnych. Trasy, podzielone na czarną, czerwoną oraz zieloną, mają łącznie 140 km i biegną przez gminy Jabłonna, Wieliszew, Nieporęt oraz Serock. Dodatkowo na terenie miasta Legionowo, wzdłuż 31-kilometrowej trasy, znajduje się 28 miejsc pamięci. Wędrowcy mają możliwość zdobycia brązowej, srebrnej lub złotej odznaki Powiatowego Szlaku Polski Walczącej.

W pasjonującą wędrowkę, bez konieczności wychodzenia z domu, można się także wybrać za pośrednictwem strony www.szlak.powiat-legionowski.pl oraz aplikacji mobilnej „Powiat Legionowski”. Uzupełnieniem cyfrowych wiadomości są, wydane przez Starostwo Powiatowe, przewodnik, w którym dokładnie opisano trasy oraz miejsca pamięci narodowej, zabytki i świadectwa walki Polaków o wolność, oraz mapa w skali 1:40 000 z naniesionymi dodatkowo szlakami rowerowymi, kajakowymi i zabytkami. Strona internetowa przystosowana jest dla potrzeb osób niedowidzących (lektor), posiada elementy spaceru wirtualnego zawierającego panoramy 360° wybranych punktów na szlaku.

Aplikacja Powiatu Legionowskiego

W 2017 roku Powiat uruchomił bezpłatną turystyczną aplikację mobilną „Powiat Legionowski” – kompleksową bazę danych o atrakcjach regionu, którą zainstalować można na smartfonie lub tablecie. Wystarczy pobrać ją ze sklepów Google lub AppStore. Obok bazy hotelarskiej, gastronomicznej i atrakcji turystycznych znajduje się w niej mapa żeglowna Jeziora Zegrzyńskiego. Dzięki aplikacji można też odwiedzić powiat legionowski wirtualnie, za pomocą modułu Virtual Reality, w którym przy użyciu specjalnych okularów widocznych jest kilkadziesiąt panoram sferycznych.

Media i promocja

Od 2007 roku Starostwo Powiatowe w Legionowie wydaje własną gazetę – Kurier. Informator Powiatu Legionowskiego. Dotąd ukazało się 165 numerów. Aktualny nakład to 20 tys. egzemplarzy. Gazeta kolportowana jest do wybranych punktów na terenie całego powiatu. Zawiera najważniejsze wiadomości dotyczące działalności urzędu, wydarzeń, których Powiat Legionowski jest organizatorem, współorganizatorem lub partnerem, oraz spraw istotnych dla społeczności lokalnej.

Intensywny rozwój Internetu i pojawienie się social mediów pozwoliły na jeszcze lepszą komunikację z mieszkańcami. Powiat Legionowski posiada fanpage w serwisie społecznościowym Facebook, konta na Instagramie oraz YouTube, gdzie na bieżąco publikowane są informacje, zdjęcia z wydarzeń, aktualne komunikaty oraz transmisje na żywo. Od kilku lat realizowane są także krótkie filmy promocyjne i informacyjne. Konto Powiatu na Facebooku polubiło ponad 11 tys. osób, konto na Instagramie ma blisko tysiąc obserwujących, a powiatowy YouTube, na którym zamieszczono już przeszło tysiąc filmów, ma 1,14 tys. subskrybentów. Powiat Legionowski obecny jest ze swoim stoiskiem promocyjnym podczas świąt gminnych i innych wydarzeń plenerowych. Odwiedzający mogą wziąć udział w konkursie wiedzy o regionie, w którym do wygrania są gadżety promocyjne, pobrać informatory, przewodniki, mapki oraz inne materiały, a także porozmawiać z pracownikami starostwa.

Działania promocyjne realizowane są również za pośrednictwem dwudziestu billboardów (wielkoformatowych tablic reklamowych), które rozlokowano na terenie całego powiatu.

Powiat Legionowski prowadzi także działalność wydawniczą, przygotowując między innymi okolicznościowe publikacje, albumy, kalendarze, ulotki i przewodniki turystyczne oraz wydając książki historyczne.

**ZAPRASZAMY
DO NASZYCH KANAŁÓW
INTERNETOWYCH**

www.powiat-legionowski.pl
www.jezioro.zegrzynskie.pl
www.szlak.powiat-legionowski.pl

Jednostki Powiatu Legionowskiego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie

Działa od 2001 roku. Podstawowym celem jego działalności jest udzielanie pomocy społecznej rodzinom, dzieciom, osobom starszym, chorym i osobom z niepełnosprawnościami, a także udzielanie wsparcia osobom doznającym przemocy. Jednym z wiodących zadań PCPR jest organizowanie pieczy zastępczej dla dzieci z terenu powiatu. Rodziny zastępcze, jak i pełnoletni wychowankowie, poza pomocą finansową, mają możliwość skorzystania z poradnictwa psychologicznego oraz prawnego. Współpraca z Państwo-

wym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozwala osobom z niepełnosprawnościami pozyskiwać dofinansowanie do wielu przedsięwzięć, np. nauki, prawa jazdy czy zakupu wózka inwalidzkiego. W strukturach PCPR funkcjonują Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności i Punkt Informacyjny dla Osób z Niepełnosprawnościami. PCPR zapewnia także wsparcie i pomoc uchodźcom, cudzoziemcom i repatriantom.

Dyrektorzy:

Sławomir Matusiak (sierpień 2001 – czerwiec 2010)

Anna Kaczmarek (grudzień 2010 – styczeń 2016)

Magdalena Jagnyziak (1.02.2017 r. – dziś)

Mikołajki dla dzieci z pieczy zastępczej

PCIS prowadzi bar „RaBarBar”
w budynku Starostwa Powiatowego w Legionowie

Powiatowe Centrum Integracji Społecznej w Legionowie

Powstało w styczniu 2014 roku na mocy partnerstwa w ramach porozumienia o współpracy na rzecz rozwoju społecznej gospodarki rynkowej w powiecie legionowskim, podpisanego przez Powiat Legionowski, Powiatowy Urząd Pracy w Legionowie, Stowarzyszenie Pomocy Potrzebującym „Nadzieja”, Ośrodek Pomocy Społecznej w Legionowie i Lidera Projektu – Fundacji Pomocy Wzajemnej „Barka” z Poznania. Od 30 czerwca 2015 roku PCIS funkcjonuje jako zakład budżetowy Powiatu Legionowskiego, rozszerzając działalność o usługi komercyjne w zakresie gastronomii, usług opiekuńczych, remontowo-budowlanych i gospodarczo-porządkowych. Pomaga tym, którzy z różnych przyczyn nie pracują i nie uczestniczą w życiu społecznym. Swoją ofertę kieruje do osób mających trudności z zaspokojeniem potrzeb bytowych, niemających źródła utrzymania, walczących z uzależnieniami, wychodzących z zakładów kar-

nych, a także osób, które utraciły pracę przed osiągnięciem wieku emerytalnego czy matek, które mają problem z powrotem na rynek pracy. PCIS wspiera osoby z zaburzeniami i chorobami psychicznymi oraz osoby z niepełnosprawnościami. Stwarza możliwości zdobycia etatowej pracy poprzez nauczenie podstaw zawodu i ukształtowanie odpowiedzialności za wykonywaną pracę. Uczestnictwo w PCIS wiąże się z podjęciem zatrudnienia socjalnego, przyuczeniem do zawodu, pracą w jednym z warsztatów zawodowych: gastronomicznym, gospodarczo-porządkowym, remontowo-budowlanym, usług opiekuńczych albo w ramach praktyk u lokalnych pracodawców. Centrum realizuje liczne projekty aktywizujące uczestników, np. „Ryneczek Pracy”.

Dyrektor: Dorota Wróbel-Górecka (1.08.2014 – dziś)

Powiatowa Instytucja Kultury w Legionowie

Działa od 2014 roku, a w jej ramach funkcjonuje także Powiatowa Biblioteka Publiczna w Legionowie. PIK opracowuje swoją ofertę w oparciu o dziedzictwo kulturowe, historię regionu i lokalne tradycje, stale poszerzając krąg odbiorców i uczestników kultury. Systematycznie podnosi jakość organizowanych wydarzeń, rozszerza zakres działań, nawiązuje współpracę i partnerstwa z kolejnymi podmiotami, wciela w życie coraz większe i coraz bardziej niesztampowe pomysły. Jej znaki rozpoznawcze to m. in. cykl „Kino Otwarte”, plenerowy Festiwal Filmowy im. Andrzeja Kondratiuka, cykl „Wędrujące Czytanie”, plenery malarskie AQUA-plenery.

Jednostka zlokalizowana jest obecnie w niewielkim budynku przy ul. Sowińskiego 15, dlatego planowana jest budowa nowej siedziby, która ma powstać na działce u zbiegu ulic Warszawskiej, Sobieskiego, Norwida i Wysockiego w Legionowie. Obiekt będzie miał ok. 3 600 m kw. powierzchni. Znajdą się w nim między innymi sala widowiskowo-koncertowa, biblioteka wraz z antresolą, studio nagrań z pracownią muzyczną, kompleks pracowni, przestrzeń wystawiennicza i coworkingowa, sala konferencyjna i klubokawiarnia artystyczna. Pod koniec 2022 roku podpisano umowę z autorką zwycięskiej koncepcji, architektką Kariną Jędrak-Kościeszą, na wykonanie pełnej dokumentacji projektowej dla tego przedsięwzięcia.

Dyrektorzy:

Renata Sowińska (luty 2014 – luty 2019)

Ewa Listkowska (luty 2019 – dziś)

*Spektakl „In Blue” Teatru AKT odbył się 5 sierpnia 2022 r.
w Parku Świętojańskim przy Jeziorze Wieliszewskim w ramach
projektu „Co powie ryba? – w dorzeczu trzech rzek”
Fot. PIK w Legionowie*

Powiatowy Urząd Pracy w Legionowie (przed 1.01.1999 r. Rejonowe Biuro Pracy w Legionowie)

Podstawą działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Legionowie jest promocja zatrudnienia, łagodzenie skutków bezrobocia +

w znalezieniu pracy i oferuje poradnictwo zawodowe, organizuje i finansuje szkolenia, rejestruje bezrobotnych, przyznaje i wypłaca zasiłki. Świadczy również usługi dla pracodawców, którzy szukają pracowników lub stażystów, pomaga uzyskać dofinansowanie z Unii Europejskiej na założenie działalności gospodarczej. Zajmuje się również pozyskiwaniem środków na realizację celów mających pomóc osobom bezrobotnym.

Powiatowy Urząd Pracy współdziała z innymi urzędami pracy, z organizacjami administracji rządowej, ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodaw-

cami, związkami zawodowymi, zarządami funduszy celowych, organizacjami pozarządowymi i fundacjami oraz innymi podmiotami działającymi w sprawach promocji zatrudnienia i aktywizacji bezrobotnych. Organizuje wiele ciekawych inicjatyw, np. Forum Gospodarcze, Partnerstwo Międzypowiatowe, Legionowskie Forum Dialogu czy Centrum Wspierania Przedsiębiorczości.

Dyrektorzy:

Hanna Wydrzyńska (1.07.1990 – 07.07.1994)

Waldemar Cieplak (08.07.1994 – 30.06.2000)

Anna Aksamit (01.07.2000 – 31.08.2013)

Elżbieta Szczepańska (01.09.2013 – 27.02.2023)

Rafał Tyszkiewicz – p.o. dyrektor (28.02.2023 – dziś)

Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” w Legionowie

Utworzony został na mocy uchwały Rady Powiatu w Legionowie z dnia 15 marca 2001 roku. Jest placówką pomocy społecznej o zasięgu ogólnopolskim przeznaczoną dla osób w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chorych. Dom dysponuje 92 miejscami, w tym 71 jednoosobowymi pokojami. Mieszkańcy wspierani są przez pracowników socjalnych, pielęgniarki, fizjoterapeutów, psychologa, terapeutę zajęciowego, opiekunki i pokojowe. W Domu, pozbawionym barier architektonicznych i otoczonym ogrodem, znajdują się dobrze wyposażone sale rehabilitacyjna, kąpielowa, terapii zajęciowej, wielofunkcyjna oraz biblioteka wyposażona w sprzęt informatyczny, kaplica, gabinet lekarski, całodobowa dyżurka pielęgniarek, kuchenka pomocnicza na każdym piętrze, jadalnia i pralnia. W razie potrzeby mieszkańcy są dowożeni na wizyty lekarskie. O miejsce w DPS może ubiegać się każda osoba wymagająca całodobowej pomocy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w życiu codziennym. W 2020 roku zakończono prace termooizolacyjne oraz dostosowujące budynek do obowiązujących przepisów przeciwpożarowych. W 2023 roku zamontowano instalację fotowoltaiczną.

Dyrektorzy:

Teodozja Kuc (01.08.2001 – 28.02.2002)

Wacław Kerpert (01.03.2002 – 26.07.2004)

Sławomir Matusiak – p.o. dyrektor (23.10.2002 – 31.12.2003)

Anna Kaczmarek (01.01.2004 – 24.01.2011)

Jolanta Kacperska – p.o. dyrektor (07.02.2008 – 30.06.2008)

Paweł Rzępołuch (01.07.2008 – 31.03.2014)

Anna Stępińska (18.12.2013 – 31.01.2016)

Anna Jaworska (01.02.2016 – 31.01.2017)

Anna Kaczmarek (01.02.2017 – dziś)

*DPS „Kombatant”
w Legionowie*

Zakład Opieki Zdrowotnej „Legionowo”

To najstarsza przychodnia lekarska na terenie Legionowa i całego powiatu legionowskiego, potocznie nazywana jest „przychodnią na górcze” lub „jedynką”. Jej początki sięgają 1959 roku. Zapewnia podstawową i wielospecjalistyczną opiekę lekarską oraz rehabilitację i usługi stomatologiczne, a także diagnostykę laboratoryjną i obrazową. Zajmuje się również profilaktyką, edukacją oraz promocją zdrowego stylu życia. Kilka lat temu została gruntownie wyremontowana, obecnie oferując świadczenia medyczne w przestronnych, nowoczesnych i komfortowych wnętrzach. W jej siedzibie mieści się również ambulatorium chirurgiczno-urazowe, którego działalność finansowana jest ze środków Powiatu Legionowskiego i gmin wchodzących w skład powiatu. W 2019 roku minister zdrowia wyróżnił przychodnię, przyznając jej tytuł Jednostki Akredytowanej, potwierdzony Certyfikatem nr 2019/P/98.

Dyrektorzy:

Jan Skibniewski (1983 – 1984)
Bogdan Melka (1984 – 1989)
Wiesław Krzyczkowski (luty – marzec 1989)
Bratomięła Zajdel (kwiecień – grudzień 1989)
Andrzej Milner (1990 – 1991)
Edward Ostrowski (1992 – 1993)
Walentyna Madejska-Skorupska (1993 – 2001)
Helena Trawińska-Grams (2001 – 2008)
Krzysztof Szala (2008 – 2009)
Ryszard Śliwiński (kwiecień – maj 2009)
Sebastian Petrykowski (2009 – 2010)
Dorota Glinicka – prezes zarządu (2011 – dziś)

Hol recepcyjny w ZOZ „Legionowo”

Mecz na nowym boisku pomiędzy reprezentacją uczniów i samorządowców

Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Legionowie

Największe i najstarsze liceum na terenie powiatu legionowskiego z bogatą historią i tradycjami. Początki szkolnictwa średniego w Legionowie sięgają roku szkolnego 1930/1931, kiedy to powstała Gminna Szkoła Handlowa. W pierwszej fazie swojej działalności miała ona siedzibę przy ul. Słowackiego 5, potem w stynnej kamienicy przy ul. Kopernika 18. Szkoła działała także w czasie okupacji hitlerowskiej. Wtedy też prowadzono w niej tajne nauczanie, w czasie którego realizowano programy dwóch gimnazjów: ogólnokształcącego i kupieckiego. Po ukonstytuowaniu się w mieście władz gminnych powstał społeczny komitet, który miał za zadanie uzyskanie zgody na otwarcie gimnazjum i liceum ogólnokształcącego. Efektem działań społeczników było powstanie Samorządowego Gimnazjum i Liceum im. Marii Konopnickiej. Pierwszy egzamin maturalny zorganizowano tu w lipcu 1945 r. i zdawało go 6 uczniów. Powiat Legionowski jest organem prowadzącym

dla szkoły od 1 września 2002 r. Obecnie naukę pobiera tu przeszło tysiąc uczniów w 37 klasach profilowanych. Szkoła oferuje wiele zajęć dodatkowych i pozalekcyjnych. Uczniowie uczestniczą w konkursach, festiwalach, warsztatach, debatach, wieczorkach poetyckich, akcjach charytatywnych, w tym od wielu lat w finałach Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Szkoła wielokrotnie otrzymała tytuł „Szkoły Dialogu” oraz Brązową Tarczę miesięcznika Perspektywy, a jej uczniowie osiągają doskonałe wyniki w nauce. W 2010 r. zakończył się duży remont szkoły, polegający na wymianie stolarki okiennej, dociepleniu i przebudowie ścian oraz dachu budynków szkoły. Następnie zmodernizowano i wyremontowano małą i dużą salę gimnastyczną, a w 2016 r. powstało wielofunkcyjne boisko sportowe. Z okazji 175. rocznicy urodzin Marii Konopnickiej przy szkole ustawiono ławeczkę z rzeźbą poetki. W 2018 r. wymieniono dach sali gimnastycznej. W 2023 r. zamontowano instalację fotowoltaiczną.

Dyrektorzy:

Henryk Jadach (1937 – 1938)

Jerzy Siwiński (1938 – 1944)

Antoni Dąbrowski (1944 – 1946)

Józef Głębiński (1946 – 1949)

Mikołaj Hołubiec (1949 – 1950)

Piotr Chruściel (1950 – 1967)

Tadeusz Bisiński (1967 – 1970)

Halina Hejnicka (1970 – 1973)

Alicja Sobierajska (1973 – 1980)

Ryszard Tyrcha (1980 – 1986)

Bożenna Bańkowska (1986 – 1999)

Brygida Wagner-Konstantynowicz (1999 – 2017)

Jolanta Magda (2017 – 2022)

Mariusz Suwiński (2022 – dziś)

Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Lema w Stanisławowie Pierwszym

28 marca 2019 roku Rada Powiatu w Legionowie podjęła uchwałę w sprawie założenia Liceum Ogólnokształcącego w Stanisławowie Pierwszym. To jedyna szkoła ponadpodstawowa w gminie Nieporęt. Pierwsi uczniowie rozpoczęli naukę w dwóch klasach (o profilu europejsko-prawniczym i ekonomiczno-bankowym). W 2020 roku liceum nadano imię Stanisława Lema, od września 2023 roku ma swoją, nowo wybudowaną siedzibę, której budowa była jedną z największych inwestycji Powiatu Legionowskiego. Wcześniej zajęcia prowadzone były w pomieszczeniach Szkoły

Podstawowej im. Bohaterów Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Stanisławowie Pierwszym. Liceum wyróżnia się kameralną, przyjazną atmosferą. Uczniowie, których jest ponad 250, biorą udział w warsztatach, ciekawych projektach, akcjach charytatywnych, dodatkowych zajęciach, redagują także gazetkę szkolną. Lekcje prowadzone są przez nauczycieli z pasją, dla których ważne są indywidualne podejście do uczniów i ich wszechstronny rozwój.

Dyrektor: Magdalena Grodzka-Bulge (2019 – dziś)

Powiatowy Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Jerzego Siwińskiego w Legionowie

1 września 1966 roku powstała Zasadnicza Szkoła Zawodowa, w której naukę rozpoczęło 135 uczniów na kierunkach: gospodarstwo domowe i zbiorowe oraz magazynier. Placówka funkcjonowała w różnych obiektach na terenie Legionowa, a od 1992 roku zlokalizowana jest już w obecnej siedzibie przy ul. Targowej 73A. W 1995 roku nadano jej imię Jerzego Siwińskiego. Powiat Legionowski jest organem prowadzącym dla szkoły od 1 września 2002 roku.

Obecnie na PZSP składają się technikum i szkoła branżowa pierwszego stopnia. Uczy się tu blisko 600 uczniów. Szkoła współpracuje z lokalnym środowiskiem pracodawców. Bierze udział w programach Erasmus i Erasmus+ oraz Rodzina Polonijna. Uczestniczy w wymianie młodzieży, akcjach charytatywnych i sportowych, współpracuje z uczelniami wyższymi, uzyskuje nowe kwalifikacje zawodowe.

W 2017 roku przeprowadzono termomodernizację i remont budynku, w ramach którego docieplono ściany, dach pokryto podwójną papą, wymieniono stolarkę zewnętrzną okienną i drzwiową, zamontowano nowe rynny, wyremontowano schody. W tym samym roku powstało również wielofunkcyjne boisko sportowe. W planach jest rozbudowa budynku PZSP. Opracowana zostanie dokumentacja projektowa dla tej inwestycji, poprzedzona ekspertyzą określającą kierunek prac. W 2023 r. na dachu szkoły zamontowano instalację fotowoltaiczną.

Dyrektorzy:

Józef Matuszewski (1966 – 1968)

Kazimierz Kowalski (1968 – 1975)

Elżbieta Czerwonka (1975 – 1976)

Maksymilian Krawczak (1976 – 1987)

Krystyna Łabarewska (1987 – 1998)

Wioletta Wuszt (1998 – 2015)

Dorota Kurowska (2015 – 2019)

Katarzyna Jóźwik-Kaliszewska (2019 – dziś)

Uczniowie w pracowni odnawialnych źródeł energii

Powiatowy Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Włodzimierza Wolskiego w Serocku

W latach 60. XX w. przy Szkole Podstawowej w Serocku działała Szkoła Przysposobienia Rolniczego, którą można traktować jako załączek szkoły powołanej w 1968 roku pod nazwą Zasadnicza Szkoła Rolnicza. Dzięki zaangażowaniu wielu osób rok szkolny 1969/1970 rozpoczął się już w wyremontowanym budynku. W 1982 roku, tj. w 100. rocznicę śmierci Włodzimierza Wolskiego, szkoła otrzymała sztandar i została nazwana jego imieniem. W latach 80. ubiegłego wieku sukcesywnie rozbudowywano szkołę. 1 stycznia 1999 roku, wraz ze zmianą organu prowadzącego, zmieniono nazwę szkoły na Powiatowy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. W. Wolskiego (obecnie Powiatowy Zespół Szkół Ponadpodstawowych).

W 2007 roku oddano do użytku halę sportową z boiskiem do gry w piłkę nożną, siatkową i koszykówkę, powstały również trzy sale lekcyjne ze sprzętem audiowizualnym i punkt gastronomiczny. W tym samym roku w budynku szkoły wymieniono okna, grzejniki, posadzki w salach lekcyjnych, a w 2008 roku obiekt zyskał nową elewację. W 2017 roku powstało boisko wielofunkcyjne.

W PZSP w Serocku naukę pobiera blisko 400 uczniów, w technikum i szkole branżowej pierwszego stopnia. Szkoła współpracuje z uczelniami wyższymi. Uczniowie osiągają wysokie wyniki z egzaminów zewnętrznych, cieszą się też sukcesami sportowymi, biorą udział w konkursach i olimpiadach oraz różnych ciekawych przedsięwzięciach.

Szkoła posiada Srebrną Tarczę Perspektyw oraz medal Pro Masovia, wyróżnienie Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Dyrektorzy:

Zygmunt Wiśniewski (1968 – 1988)

Henryka Maziarz-Owczarczyk (1988 – 1997)

Waldemar Jaroń (1997 – 2007)

Lesław Koziań (2007 – 2013)

Maria Beata Leszczyńska (2013 – 2023)

Anna Gruszczyńska (2023 – dziś)

Uczniowie w pracowni gastronomicznej

Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Legionowie

Szkolnictwo specjalne w Legionowie sięga swoją historią lat 60. XX wieku. 1 września 1968 roku wydano orzeczenie w sprawie organizacji Szkoły Podstawowej Specjalnej w Legionowie. 1 września 1999 roku Szkoła Podstawowa Specjalna nr 5 zmieniła nazwę na Zespół Szkół Specjalnych w Legionowie, a organem prowadzącym został Powiat Legionowski. We wrześniu 2005 roku w Zespole Szkół Specjalnych w Legionowie powstała Szkoła Przystosowująca do Pracy, a we wrześniu 2008 roku Przedszkole Specjalne. Obecnie PZSiPS ma ponad 250 podopiecznych. W 2018 roku główny budynek szkoły powiększony został o łącznik korytarzowy, nowe pomieszczenia dydaktyczne, administracyjne, gospodarcze i sanitariaty. Ponadto przeprowadzono termomodernizację zarówno budynku szkoły, jak i sali gimnastycznej, wykonano docieplenie dachu i ścian, wymienione zostały okna, drzwi i zawory grzejnikowe, powstały nowe miejsca parkingowe oraz plac zabaw przystosowa-

ny dla dzieci z niepełnosprawnościami. W 2019 roku oddano do użytku nowy budynek przedszkola, w którym zlokalizowana została także Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Możliwość korzystania z nowoczesnych rozwiązań i technologii pozwala terapeutom bardziej precyzyjnie oddziaływać na potrzeby podopiecznych. Przedszkole Specjalne jest placówką rekomendowaną przez Instytut Wspomagania Rozwoju Dziecka w Gdańsku (IWRD).

Dyrektorzy:

Wanda Kaniewska (1968 – 1984)

Władysława Garstka (1984 – 1987)

Danuta Słowik (1987 – 2003)

Ewa Zielińska-Jemioło (2003 – 2013)

Ewa Lewicka (2013 – 2019)

Marzenna Kmiecik (2019 – dziś)

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Legionowie

Początki działalności Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej datuje się na wrzesień 1967 roku, kiedy powołano Poradnię Wychowawczo-Zawodową w Legionowie. Poradnia jest publiczną placówką oświatową, której działalność ukierunkowana jest na wspomaganie edukacji dzieci i młodzieży. Swoim działaniem obejmuje placówki publiczne i niepubliczne działające na terenie gmin powiatu legionowskiego – łącznie ok. 100 placówek. Do zadań poradni należy przede wszystkim diagnozowanie i udzielanie bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży oraz rodzicom, a także realizowanie zadań profilaktycznych i wspierających funkcję przedszkola i szkoły, w tym współpraca z nauczycielami w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych. Poradnia prowadzi badania psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne, wydaje orzeczenia i opinie z zaleceniami do pracy

z dzieckiem dla nauczycieli i rodziców. Prowadzi także działalność terapeutyczną dla młodzieży z problemami emocjonalnymi, porady wychowawcze dla rodziców małych dzieci oraz konsultacje pedagogiczne i logopedyczne. Od grudnia 2020 roku Poradnia zlokalizowana jest w nowym budynku przy ul. Jagiellońskiej 69.

Dyrektorzy:

Henryk Łętowski (1967 – 1973)

Marek Ambroziak (1973 – 1976)

Jerzy Szewczyk (1976 – 1995)

Anna Fabisiak (1995 – 1999)

Grażyna Okarska (1999 – 2022)

Agata Gruczek (2022 – dziś)

*Hol recepcyjny i poczekalnia
w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Legionowie*

Rynek w Sierocku z lotu ptaka
Fot. Artur Spodobalski

STAROSTOWIE 1998 - 2023:

Przemysław Kiełczewski (29.12.1998 – 27.04.2000)

Roman Smogorzewski (18.05.2000 – 23.05.2002)

Rafał Kwiatkowski (25.07.2002 – 23.09.2004)

Dorota Sowińska-Kobelak (21.10.2004 – 27.11.2006)

Jan Grabiec (27.11.2006 – 27.07.2015)

Robert Wróbel (27.07.2015 – 27.04.2020)

Sylwester Sokolnicki (27.04.2020 – dziś)

ZARZĄDY POWIATU W LEGIONOWIE:

I KADENCJA 1998 – 2002

Roman Smogorzewski – Wicestarosta (do 18.05.2000)

Rafał Kwiatkowski – Wicestarosta (od 18.05.2000)

Waldemar Cieplak – Wicestarosta (od 25.07.2002)

Waldemar Jaroń – Członek Zarządu (do 18.05.2000)

Mirostław Kado – Członek Zarządu (do 18.05.2000)

Witold Modzelewski – Członek Zarządu (do 18.05.2000)

Elżbieta Szkoda – Członek Zarządu

Wiktor Kojro – Członek Zarządu (od 25.05.2000)

Waldemar Korzeniewski – Członek Zarządu (od 25.05.2000)

Zbigniew Michalski – Członek Zarządu (25.05.2000 – 26.10.2000)

Waldemar Cieplak – Członek Zarządu (od 26.10.2000)

Składy Zarządów i Rad Powiatu

II KADENCJA 2002 – 2006

Zbigniew Ochrymowicz – Wicestarosta (19.11.2002 – 22.07.2004)

Dorota Sowińska-Kobelak – Wicestarosta (22.07.2004 – 21.10.2004)

Rafał Kwiatkowski – Wicestarosta (21.10.2004 – 12.11.2006)

Stanisław Kraszewski – Członek Zarządu

(19.11.2002 – 27.05.2004, 24.11.2005 – 12.11.2006)

Robert Słomczyński – Członek Zarządu

(19.11.2002 – 21.10.2004, 24.11.2005 – 12.11.2006)

Andrzej Kiljan – Członek Zarządu (19.11.2002 – 24.11.2005)

Zenon Durka – Członek Zarządu (22.07.2004 – 12.11.2006)

Elżbieta Szkoda – Członek Zarządu (21.10.2004 – 27.10.2005)

III KADENCJA 2006 – 2010

Janusz Kubicki – Wicestarosta

Waldemar Jaroń – Członek Zarządu

Paweł Kownacki – Członek Zarządu

Anna Mateuszczyk – Członek Zarządu

IV KADENCJA 2010 – 2014

Robert Wróbel – Wicestarosta

Waldemar Jaroń – Członek Zarządu

Janusz Kubicki – Członek Zarządu

Andrzej Szczodrowski – Członek Zarządu

V KADENCJA 2014 – 2018

Robert Wróbel – Wicestarosta (29.11.2014 – 27.07.2015)

Jerzy Zaborowski – Wicestarosta (27.07.2015 – 23.11.2018)

Anna Gajewska – Członek Zarządu

Zbigniew Garbaczewski – Członek Zarządu (29.11.2014 – 14.01.2015)

Jerzy Zaborowski – Członek Zarządu (29.11.2014 – 27.07.2015)

Grzegorz Kubalski – Członek Zarządu (14.01.2015 – 23.11.2018)

Michał Kobrzyński – Członek Zarządu (27.07.2015 – 23.11.2018)

VI KADENCJA 2018 – 2023

Konrad Michalski – Wicestarosta

Przemysław Cichocki – Członek Zarządu (od 27.04.2020)

Grzegorz Kubalski – Członek Zarządu

Sylwester Sokolnicki – Członek Zarządu (do 27.04.2020)

Artur Stankiewicz – Członek Zarządu

Fot. arch. Mazowieckie To i Owo

Rada Powiatu Kadencja I 1998 - 2002

Radni:

1. Krzysztof Baczyński
2. Hubert Bogusławski
3. Waldemar Cieplak
4. Zenon Durka
Przewodniczący Rady Powiatu (do 20.06.2000)
5. Dariusz Ejdyś
6. Iwona Górka
7. Waldemar Jaroń (do 30.08.1999)
8. Mirosław Kado
9. Andrzej Karski (od 30.09.1999)
10. Andrzej Kiljan
11. Wiktor Kojro
12. Waldemar Korzeniewski

13. Seweryn Kosiorek
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu (od 24.08.2000)
14. Paweł Kozera (od 02.12.1999)
15. Stanisław Kraszewski
16. Grzegorz Kubalski
Przewodniczący Rady Powiatu (od 06.07.2000)
17. Zygmunt Kuśnierz
18. Rafał Kwiatkowski
19. Ignacy Mackiewicz
20. Walentyna Madejska-Skorupska (do 4.11.1999)
21. Małgorzata Matuszewska
22. Zbigniew Michalski
23. Witold Modzelewski
24. Marcin Mroziński
25. Janina Osińska

26. Stanisław Pazio
27. Kazimierz Płaciszewski
28. Krzysztof Płaciszewski
29. Mieczysław Rudnicki
30. Roman Smogorzewski
31. Elżbieta Szkoda
32. Kazimierz Szumański
33. Grzegorz Tasak
34. Edward Trojanowski
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu (do 24.08.2000)
35. Maria Turczyńska
36. Elżbieta Wrzosek-Orłowska
37. Józef Zając
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu

Rada Powiatu Kadencja II 2002 - 2006

*Pierwsza sesja Rady Powiatu II kadencji z 19 listopada 2002 r.
Obraz z nagrania Telewizji Legionowskiej LTV*

Radni:

1. Roman Biskupski

Przewodniczący Rady Powiatu (19.11.2002 – 22.07.2004),
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu (18.11.2004 – 12.11.2006)

2. Waldemar Cieplak (do 19.11.2002)

3. Zenon Durka

4. Mirosław Kado

5. Andrzej Kiljan

6. Stanisław Kraszewski

Przewodniczący Rady Powiatu (22.07.2004 – 18.11.2004)

7. Janusz Kubicki

8. Radosław Kulikowski

9. Rafał Kwiatkowski

10. Anna Mateuszczyk

11. Małgorzata Matuszewska (od 12.12.2002)

12. Marek Mazur

13. Zbigniew Michalski

14. Olga Muniak

Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu (19.11.2002 – 12.11.2006)

15. Zbigniew Ochrymowicz

16. Adam Olechowski

17. Janina Osińska (od 12.12.2002)

18. Krzysztof Płaciszewski

19. Szymon Rosiak

Wiceprzewodniczący Rady Powiatu (19.11.2002 – 18.11.2004),

Przewodniczący Rady Powiatu (18.11.2004 – 12.11.2006)

20. Robert Słomczyński

21. Elżbieta Szkoda

22. Ewa Szymborska

23. Józef Zajac (do 19.11.2002)

Rada Powiatu Kadencja III 2006 - 2010

Radni:

1. Zenon Durka (do 25.10.2007)	12. Grażyna Łagocka-Dziadecka (od 29.11.2007)
2. Iwona Górską	13. Anna Mateuszczyk
3. Jan Grabiec	14. Marek Mazur (od 21.12.2006)
4. Dariusz Jakubczak	15. Piotr Minkowski
5. Waldemar Jaroń	16. Kazimierz Płaciszewski
6. Andrzej Kicman	17. Krzysztof Płaciszewski
7. Andrzej Kiljan	18. Zenona Powąła
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu	19. Szymon Rosiak
8. Irena Kopańska-Araszkiwicz	Przewodniczący Rady Powiatu
Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu	20. Roman Smogorzewski (do 27.11.2006)
9. Paweł Kownacki	21. Jacek Szczepański
10. Stanisław Kraszewski	22. Grażyna Trzaskoma
11. Janusz Kubicki	23. Janusz Wanat

Rada Powiatu Kadencja IV 2010 - 2014

Radni:

1. Matylda Durka
2. Iwona Górską
3. Jan Grabiec
4. Waldemar Jaroń
5. Wiesław Karnasiewicz
6. Mirosław Kado
7. Andrzej Kicman (od 20.12.2010)
8. Paweł Kownacki (do 20.12.2010)
9. Igor Krajnow
10. Janusz Kubicki
11. Sławomir Kwiatkowski
12. Marek Mazur
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
13. Sławomir Osiewała

14. Ewa Płaciszewska
15. Piotr Płaciszewski
16. Piotr Powała
17. Szymon Rosiak
Przewodniczący Rady Powiatu
18. Roman Smogorzewski (do 2.12.2010)
19. Jacek Szczepański
20. Andrzej Szczodrowski (od 27.01.2011)
21. Bogusława Tomasik
22. Edward Trojanowski (do 20.12.2010)
23. Grażyna Trzaskoma (od 27.01.2011)
24. Olga Wierzbicka
Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu

Rada Powiatu Kadencja V 2014 - 2018

Radni:

1. Karolina Długołęcka
2. Marcin Feliga
3. Anna Gajewska
4. Zbigniew Garbaczewski
5. Stanisław Gołąbek
6. Jan Grabiec (do 30.10.2015)
7. Mirosław Kado
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
8. Marzenna Kmieciak
9. Michał Kобрzyński
10. Stanisław Kraszewski
11. Grzegorz Kubalski
12. Janusz Kubicki (od 27.11.2015)
13. Marek Mazur
14. Olga Muniak
15. Janina Osińska
16. Ewa Płaciszewska
17. Piotr Płaciszewski
18. Agnieszka Powała
19. Szymon Rosiak
Przewodniczący Rady Powiatu
20. Sebastian Sikora
21. Wiesław Smoczyński
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
22. Jacek Szczepański
23. Tomasz Talarski
24. Robert Wróbel

Rada Powiatu Kadencja VI 2018 - 2023

Radni:

1. Aleksandra Bednarek
2. Agnieszka Borkowska
3. Przemysław Cichocki
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu (do 27.04.2020)
4. Piotr Choroś
5. Zenon Durka
6. Anna Gajewska
7. Zbigniew Garbaczewski
8. Mirosław Kado
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu
9. Michał Kобрzyński
10. Izabela Kownacka
11. Grzegorz Kubalski
12. Zenon Kuska
13. Janusz Majewski (do 28.06.2021)
14. Konrad Michalski
15. Agnieszka Powąła
16. Wiesław Smoczyński (od 27.09.2021 – dziś)
17. Leszek Smuniewski
Przewodniczący Rady Powiatu
18. Sylwester Sokolnicki
19. Artur Stankiewicz
20. Jacek Szczepański
21. Mariusz Śledziewski
22. Tomasz Talarski
23. Robert Wróbel
Wiceprzewodniczący Rady Powiatu (od 27.04.2020)
24. Grzegorz Zbroch

Sekretarzowie i Skarbnicy Powiatu Legionowskiego

I KADENCJA 1998 – 2002

Skarbnik

Grażyna Szczubetek

Sekretarz

Irena Szymczyk (do 24.08.2000)

Anna Sytniewska-Sikora (od 24.08.2000)

II KADENCJA 2002 – 2006

Skarbnik

Grażyna Szczubetek

Sekretarz

Anna Sytniewska-Sikora

III KADENCJA 2006 – 2010

Skarbnik

Grażyna Szczubetek

Sekretarz

Anna Sytniewska-Sikora (do 28.12.2006)

Bogusław Nadolnik (25.01.2007 – 27.03.2008)

Artur Borkowski (od 29.05.2008)

IV KADENCJA 2010 – 2014

Skarbnik

Grażyna Szczubetek (do 23.05.2013)

Dorota Łyszkowska (od 23.05.2013)

Sekretarz

Artur Borkowski

V KADENCJA 2014 – 2018

Skarbnik

Dorota Łyszkowska

Sekretarz

Artur Borkowski

VI KADENCJA 2018 – 2023

Skarbnik

Dorota Łyszkowska (do 25.07.2019)

Katarzyna Rembelska (od 25.07.2019 – dziś)

Sekretarz

Artur Borkowski (do 31.05.2019)

Paweł Trawkowski (od 01.06.2019 – dziś)

Najważniejsze uchwały Rady Powiatu w Legionowie

- **Uchwała nr 60/XIV/1999 z dnia 2 grudnia 1999 r.** w sprawie utworzenia z dniem 1 września 2000 r. Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Rolniczych im. Włodzimierza Wolskiego w Serocku
- **Uchwała nr 115/XXIV/2000 z dnia 21 września 2000 r.** w sprawie utworzenia z dniem 1 stycznia 2001 r. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie
- **Uchwała nr 131/XXVI/2000 z dnia 7 grudnia 2000 r.** w sprawie utworzenia z dniem 1 września 2001 r. jednostki organizacyjnej Powiatu – Zespołu Szkół Specjalnych w Legionowie
- **Uchwała nr 148/XXX/2001 z dnia 15 marca 2001 r.** w sprawie utworzenia jednostki organizacyjnej pod nazwą Dom Pomocy Społecznej w Legionowie
- **Uchwała nr 225/XLII/2002 z dnia 25 kwietnia 2002 r.** w sprawie przejęcia niektórych zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących przyjmowania wniosków i wydawania paszportów
- **Uchwała nr 236/XLVI/2002 z dnia 25 lipca 2002 r.** w sprawie herbu i flagi Powiatu Legionowskiego
- **Uchwała nr 53/X/2003 z dnia 24 lipca 2003 r.** w sprawie utworzenia z dniem 1 września 2003 r. Technikum w Zespole Szkół Zawodowych im. Jerzego Siwińskiego w Legionowie
- **Uchwała nr 171/XXVII/2005 z dnia 24 lutego 2005 r.** w sprawie utworzenia z dniem 1 września 2005 r. Szkoły Specjalnej Przystosowanej do Pracy
- **Uchwała nr 123/XXI/2008 z dnia 26 czerwca 2008 r.** w sprawie utworzenia przez Powiat Legionowski z dniem 1 września 2008 r. Przedszkola Specjalnego i nadanie Powiatowemu Zespołowi Szkół Specjalnych w Legionowie nazwy Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Legionowie
- **Uchwała nr 132/XXII/2008 z dnia 31 lipca 2008 r.** w sprawie utworzenia przez Powiat Legionowski jednoosobowej spółki Powiatu Legionowskiego pod firmą Zespół Opieki Zdrowotnej „LEGIONOWO” sp. z o.o.
- **Uchwała nr 225/XXXIV/2013 z dnia 28 listopada 2013 r.** w sprawie utworzenia i nadania statutu Powiatowej Instytucji Kultury w Legionowie
- **Uchwała nr 291/XLIII/2014 z dnia 31 lipca 2014 r.** w sprawie utworzenia samorządowego zakładu budżetowego pod nazwą Powiatowe Centrum Integracji Społecznej w Legionowie.
- **Uchwała nr 139/XXI/2016 z dnia 30 września 2016 r.** w sprawie utworzenia Stowarzyszenia Lokalna Organizacja Turystyczna „Przystań w sercu Mazowsza”
- **Uchwała nr 182/XXVIII/2017 z dnia 24 marca 2017 r.** w sprawie ustanowienia tytułu „Honorowy Obywatel Powiatu Legionowskiego” i przyjęcie Regulaminu zasad nadawania, trybu i sposobu wręczenia tytułu „Honorowy Obywatel Powiatu Legionowskiego”
- **Uchwała nr 47/V/2019 z dnia 28 marca 2019 r.** w sprawie założenia Liceum Ogólnokształcącego w Stanisławowie Pierwszym

*Kościół w Wieliszewie
Fot. Katarzyna Leszczyńska*

Spis treści:

Reforma administracyjna i powstanie Powiatu Legionowskiego

(dr hab. Jolanta Załęczny)

Tradycje historyczne powiatów w Polsce	3
Działania zmierzające do reaktywowania powiatów	3
Powstanie powiatów	7
Narodziny powiatu legionowskiego	8

Słowo od:

Sylwester Sokolnicki (Starosta Legionowski od 2020 r.)	12
Roman Smogorzewski (Starosta Legionowski 2000 - 2002)	13
Zenon Durka (Przewodniczący Rady Powiatu w Legionowie 1998 - 2000)	14
Leszek Smuniewski (Przewodniczący Rady Powiatu w Legionowie od 2018 r.)	15

Prezentacja Powiatu Legionowskiego

Historia ziem powiatu legionowskiego (dr hab. Jacek Szczepański)	16
Powiat Legionowski dziś	18
Główne zadania powiatu	22
Herb Powiatu Legionowskiego	22
Flaga Powiatu Legionowskiego	24
Logo Powiatu Legionowskiego	24
Powiatowy Szlak Polski Walczącej	25
Aplikacja Powiatu Legionowskiego	25
Media i promocja	26

Jednostki Powiatu Legionowskiego

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie	27
Powiatowe Centrum Integracji Społecznej w Legionowie	28
Powiatowa Instytucja Kultury w Legionowie	29
Powiatowy Urząd Pracy w Legionowie	30
Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” w Legionowie	31
Zakład Opieki Zdrowotnej „Legionowo”	32
Liceum Ogólnokształcące im. Marii Konopnickiej w Legionowie	33
Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Lema w Stanisławowie Pierwszym	34
Powiatowy Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Jerzego Siwińskiego w Legionowie	35
Powiatowy Zespół Szkół Ponadpodstawowych im. Włodzimierza Wolskiego w Serocku	36
Powiatowy Zespół Szkół i Placówek Specjalnych w Legionowie	37
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Legionowie	38

Składy Zarządów i Rad Powiatu w Legionowie

Sekretarze i Skarbnicy Powiatu Legionowskiego

Najważniejsze uchwały Rady Powiatu w Legionowie

ISBN: 978-83-951739-9-8